

Taxa postală plătită la
numerar: No. 24.256—1927.

KELTI ÚJSÁG

Előfizetési árak belföldön: Egész évre 300, félévre 400, negyedévre 200, egy hóra 70 lej. Magyarországon egy évre 50, félévre 25, negyedévre 12.50, egy hónapra 6.50 pengő. Egyes számok az Ibusz elárúsító kioszkjaiban.

ORSZÁGOS MAGYARPARTI LAP
XXI. ÉVFOLYAM. — 11. SZÁM.
Felelős szerkesztő: Szász Endre.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Oluj, Barón L. Pop a. 6. szám. Telefon: 15-08. — Levélcím: Oluj, postafiók 101. szám. Kéziratokat senkinek sem küld vissza és nem is őriz meg a szerkesztőség.

Goga miniszterelnök szerint a hatalom-változás óta nem volt megfelelőbb pillanat a román-magyar megbékélésre

A miniszterelnök, Hodos, Bornemisa és Dragomir miniszterek fogadták a kisebbségi újságírók küldöttségét és meghallgatták előterjesztésüket. — A közigazgatási tudományok főintézete kimondta, hogy feloszlatható a parlament — Kolozsvárra és Nagyváradra is megjött a cselédrendelet végrehajtási utasítása

Micescu külügyminiszter emlékiratot olvas fel a Népszövetség ülésén a romániai zsidókérdésről és a kisebbségi helyzetről

Ismeretes, hogy a román kormány erőteljes rendszabályokat akar alkalmazni az országban élő kisebbségekkel kapcsolatban s elsősorban az állampolgárságokat vizsgálják felül. Amint a miniszterelnök több nyilatkozatában kijelentette, nem fogják állampolgároknak elismerni azokat, akik egy bizonyos időpontban túl jöttek be Románia területére. Az erre vonatkozó törvényrendelet már elkészült s azzal hétfőn foglalkozik a minisztertanács. Azt is bejelentette Goga miniszterelnök, hogy a román kormány a romániai zsidósággal és a kisebbségi kérdéssel kapcsolatos szándékait a Népszövetség elé fogja terjeszteni.

Genfből kapott jelentés most arról számol be, hogy Istrate Micescu külügyminiszter megérkezett Genfben. A pályaudvaron megjelentek a kisantant államok és Lengyelország genfi képviselői. A külügyminiszter és kíséretének tagjai megérkezésük után nyomban hozzákezdtek annak a népszövetségi emlékiratnak megszerkesztéséhez, amely a romániai zsidókérdést és a magyar kisebbség helyzetét tárgyalja. Az eddigi tervek szerint az emlékiratot maga Micescu külügyminiszter fogja felolvasni a Népszövetség ülésén.

Goga miniszterelnök nyilatkozata a román-magyar közeledésről

A hét folyamán a romániai kisebbségi újságírók küldöttsége felkereste Goga miniszterelnököt, Hodos, Bornemisa és Dragomir minisztereket, akiknél a kormány sajtóreform-terveinek kisebbségi vonatkozásairól érdeklődött. Ugy a miniszterelnök, mint Hodos, Bornemisa és Dragomir miniszterek, a legnagyobb előzékenységgel fogadták a küldöttséget, amelynek tagjai Szász Endre, a szervezet alelnöke, Tabéry Géza író és újságíró, Demeter Béla és Végh József voltak. Valamennyien kijelentették, hogy a sajtóügyek e pillanatban a tanulmányozás stádiumában vannak, nagy figyelemmel hallgatták azonban meg a küldöttség szempontjait a tervbevetett intézkedésekre vonatkozólag.

A kihallgatások alatt Goga miniszterelnök rátért a magyar kérdésre is, mind belső, mind külpolitikai vonatkozásban.

Goga miniszterelnök többek között a következő nagyhorderejű kijelentést tette:

— Kormányunknak fő gondja a Románia és Magyarország közötti viszony új alapokon való rendezése. A körülmények úgy alakultak, hogy érzésem szerint az impériumváltozás óta még nem volt olyan kedvező pillanat, mint a mostani, hogy a két ország viszonyát megjavítsuk.

— Ami a magyar kisebbség helyzetét illeti, ennek megnyugtató megoldására is megvannak az elképzeléseink. Én voltam az, aki annakidején a csucsaj paktum ügyét dülőre vittem s remélhetőleg módot találtunk majd arra, hogy ezt az építő munkát folytathassuk.

Hasonló szellemben nyilatkozott Hodos sajtóminiszter is.

Meg kell állapítanunk a Magyar Lapok című lapnak arra megjegyzésére, hogy „nem tudja, ki adott a küldöttségnek a kormánynál való eljárásra megbízást”, hogy ez a kijelentés a viszonyok nemismerésén alapszik, mert a küldöttség elutazása előtt a szervezet elnöki tanácsi ülést tartott Kolozsváron s az újságíró szervezetnek ez az intézkedési joggal alapszabályszerűen

Kolozsváron és Nagyváradon is megkezdték a cselédrendelet végrehajtását

Tegnap számunkban megírtuk, hogy Szatmárra megérkezett a belügyminisztérium ismert cselédrendeletének végrehajtási utasítása és a szatmári rendőrközpont szigorú intézkedéseket tett a rendelet azonnali hatállyal való alkalmazására.

Pénteken a kolozsvári munkafelügyelőséghez és a központi rendőrség cselédügyosztályához is megérkezett a rendelet végrehajtási utasítása. A végrehajtásra a rendőrség, annak pontos ellenőrzésére pedig Chirila dr. munkügyi vezérfelügyelő kapott megbízást. Az ügyben a pénteki nap folyamán még semmilyen intézkedés nem történt. A rendőrség most foglalkozik a rendelet tanulmányozásával és mérlegeli, hogy milyen intézkedések válnak szükségessé.

Nagyváradra szintén megérkezett a kormányrendelet. Ennek értelmében a nagyváradai rendőrség elrendelte, hogy február elsejéig az összes

meghatalmazott szerve küldte ki és tartalmazta fel a tárgyalások megejtésére a magyar újságíródelegációt.

A „Tara Noastră” is békét akar Magyarországgal

A Tara Noastră, a kormány hivatalos lapja, a budapesti háromhatalmi értekezletet a következőképpen kommentálja:

A római jegyzőkönyveket aláíró államok értekezlete befejeződött és a tárgyalások után kiadott közleményből bennünket különösen az a rész érdekel, mely azt állítja, hogy „Olaszország és Ausztria képviselői kijelentették, hogy kormányuk nagy érdeklődéssel figyelik a Románia és Magyarország közötti kapcsolatok fejlődését”.

Olaszország és Ausztria képviselői, — hangsúlyozta tovább a közlemény, — azon a véleményen vannak, hogy „a román-magyar tárgyalások kielégítő eredményre jelenleg tényező volna Dunaeurópa békéjének biztosítására”.

Ebben a kérdésben mi is hasonló véleményen vagyunk s éppen ezért kifejezzük azt az óhajunkat, hogy Magyarországgal jó viszonyban éljünk, természetesen számot vetve a mi és a budapesti kormány jogos érdekeivel.

zsidó munkaadók bocsássák el az alkalmazásukban lévő és negyven évnél fiatalabb keresztény mindenek cselédeket, szobalányokat, szakácsnőket és nevelőnőket. A rendőrség február elsején házról-házra járva, megkezdi a rendelet végrehajtásának ellenőrzését.

Elkészült az állampolgárságok felülvizsgálására vonatkozó törvényrendelet

A belügyminisztériumban befejezték az állampolgárságok felülvizsgálására vonatkozó törvényrendelet megszerkesztését.

A közigazgatási tudományok főintézete csütörtökön vizsgálat alá vette a parlament feloszlásának kérdését. A szakértőknek az volt az egyhangú véleménye, hogy a parlament szabályosan megalakultnak tekinthető, miután a törvényesen megválasztott törvényhozás választási

eredményeit már közzétették és így az alkotmányos tényező bármikor élhet a feloszlási joggal. A *Curentul* ezt az értesítést azzal egészíti ki, hogy

a kormány már készíti is a feloszlási törvény rendeletét, az azt kísérő indoklással együtt.

Negyven zsidó orvost bocsátottak el a társadalombiztosítótól

A munkaügyi minisztériumban aláírták azt a minisztériumi döntést, amely a zsidó orvosoknak a társadalombiztosító intézetektől való elbocsátását és román orvosokkal való helyettesítését írja elő. A társadalmi biztosítók 1675 orvosából negyven zsidó orvost bocsátottak el.

Csak keresztény román iparosok kaphatnak munkakönyvet?

A *Tempo* című lap legutóbbi számában azt írja, hogy a munkakamaránál a napokban kezdik meg az iparosok munkaképesítési könyveinek kiadását. Azt állítják, hogy ezeket a könyveket csak keresztény román iparosok részére fogják kiadni.

Míg a többi etnikai származásukat kizárják. A hirt csupán a *Tempo* című lap közli.

A *Timpu* a leghatározottabban cáfolja azt a hírt, hogy az egyetemeken be akarnák vezetni a numerus clausust.

Illetékes körökben kijelentették, hogy az iskolai év közepén az ilyen intézkedés alkalmazhatatlan.

Ugyancsak a *Timpu* úgy értesül, hogy a mezőgazdasági minisztériumban foglalkoznak a mezőgazdasági kamarák feloszlásának kérdésével.

A *Capitala* című lap úgy értesül, hogy a munkaügyi minisztérium keretében közelebből külön osztályt állítanak fel a munkatáborok létesítésére és ellenőrzésére.

A miniszterelnökség közleményt adott ki Ófelsége nyilatkozatával és Stelian Popescu egyik cikkével kapcsolatban

A napokban az ország összes lapjai közölték Ófelségének a királynak a *Daily Herald* című angol lap számára adott nyilatkozatát. A miniszterelnökség ezzel kapcsolatban a következő közleményt adta ki:

„Stelian Popescu, az *Universul* című lap igazgatója, lapjának egyik cikkében tiltakozott a cenzurának Ófelsége a *Daily Herald* számára adott nyilatkozatával kapcsolatos egy rendelkezése ellen. Azért, hogy egy rendes eljárás meg nem felelő értelmezését elkerüljük, kötelességünk a következő felvilágosítás megtevése: Január 10-ről 11-re virradó éjjel a *Radiorövidhullám* és a *Radio Central* közölték a fővárosi sajtóval annak a beszélgetésnek tartalmát, amelyet Ófelsége, az uralkodó adott a *Daily Herald* munkatársának. Az igazság iránti tisztelet legemlékező kötelességének tekintve, hogy az uralkodó nyilatkozata, mielőtt napvilágot látna Romániában, először kapja meg a hitelesség jellegét, felhívtuk a fővárosi lapokat azzal a kéréssel, hogy halasszák el a következő kiadásukig a *Daily Herald*-ban megjelent interjú közlését s adjanak időt, hogy meggyőződjünk: az angol újságíró hűségesen tolmácsolta-e Ófelsége szavait. Ez az elővigyázatosság egészen természetesnek tetszett előttünk és olyan, amely megfelel bármely civilizált állam szokásainak. Szempontunkat megértették az említett lapok, köztük az *Universul* szerkesztőse is. Másnap a vidékre szánt példányokban az uralkodó nyilatkozata már minden változás nélkül megjelent. Ime: így folyt le az ügy a jó ízlés minden szabálya szerint. Az ellenünk intézett támadások tehát igazságtalanok.”

Beszüntették a besszarábiai zsidó könyvtárakat

Kormánypárti körökből kapott értesülés szerint a kormány megszüntette mindazokat a

Visszaéléseket leplezett le a munkaügyi államtitkár

Fővárosi jelentések szerint Cusin munkaügyi államtitkár azoknak a

visszaéléseknek felderítésével foglalkozik, amelyet a munkaügyi minisztériumnál követtek el.

Megvizsgálják ezzel kapcsolatban a társadalombiztosítások központi pénztára részére történt gyógyszer szállítást, az idegenek tartózkodásával kapcsolatban elkövetett visszaéléseket, a munkaügyi minisztériumban az iparosok képesítési könyveivel kapcsolatban tartott árlejtéseket, a betegségi és temetkezési segélyeknél elkövetett visszaéléseket. Mitulescu vizsgálóbíró a minisztérium felkérésére ismertetette az ügy anyagát. Mintegy százötven fontos okmányt adtak át a vizsgálóbírónak tanulmányozásra és néhány napon belül az ügyben érdekes közlések várhatók.

Nem szüntetik meg a cenzurát

A „*Tempo*” illetékes helyről úgy értesül, hogy a cenzurát a kormány nem szünteti meg, de fokozatosan enyhíteni fogja. Az enyhítő intézkedések azonban csak akkor következnek be, ha megfelelő intézkedések történtek az ország gazdasági érdekeit veszélyeztető lapok ellen.

Kihallgatások a miniszterelnökségen

A miniszterelnök pénteken kihallgatáson fogadta a köztisztviselők szövetségének egy küldöttségét. Pénteken kihallgatáson jelent meg a miniszterelnöknél Brazília és Svédország követi és a vasut több vezető tisztviselője.

besszarábiai zsidó könyvtárakat, amelyekről bebizonyosodott, hogy tulajdonképpen kommunista gyűléshelyek, a kommunista röpiratok szétszórása innen indult ki. A könyvtárak feloszlását a belügyminisztérium jelentése alapján a legutóbbi minisztertanács határozta el.

A Vaida-csoport békül Maniuval

A fővárosban egyre erősebben tartja magát az a hír, hogy Vaida és Maniu kibékülnek. A *Tempo* szerint péntekre virradó éjjel a Vaida-csoport tagjai hosszú tanácskozást tartottak Angelescu, a Nemzeti Bank volt kormányzójának lakásán. A megbeszélésen részt vett Vaida is. A lap azt írja, hogy megvitatták elvben a Vaida-csoportnak a nemzeti parasztpártba való visszatérését.

Ezzel kapcsolatban érdekes Gafencu-nak, a *Timpu* című lapban megjelent cikke. Gafencu azt fejtegeti, hogy a liberálisok példáját követni kell, mivel a pártok széttöredezése nagy kárát okozza az országnak és nagy kárát van maguknak a pártoknak is. Az egész közélet ilyen módon atomokra töredezik. Az így támadt hiányt töltik be azután a különböző áramlatok. Most az a kérdés, hogy ki tudnak-e emelkedni a pártok a mai széttöredezett helyzetből. A liberális párt jó úton van, írja Gafencu és most a sor a nemzeti parasztpárton van.

Megvonták a játszási engedélyt Sidy Thal és Teffner Adolf társulatától

A kultuszminisztérium rendeletet adott ki, melynek értelmében Sidy Thal és Teffner Adolf ismert zsidó színészek színjátszási engedélyét felfüggeszti.

Zsidó nem árulhat szentképeket és kegyzsereket

Amint szamosújvári tudósítónk jelenti, felsőbb hatósági rendeletre a napokban megvonták Vajda Elek kereskedőtől a szentképek, egyházi kegyzsereket és imakönyveket árusítási jogát. A kereskedő cége 1879 óta foglalkozik ezzel az üzletággal. Az árusítási jog megvonásáról szóló rendeletet azzal az indoklással adják ki, hogy Vajda Elek zsidó vallású és zsidók nem foglalkozhatnak kegyzsereket és imakönyveket árusításával.

Szélválasztották az egyesített nagyváradi városi üzemeket

(Nagyvárad-Oradea, január 14.) Nagyvárad időközi bizottsága pénteken délután hat órakor tanácsülést tartott és azon nagyfontosságú határozatot hozott.

Az elmúlt kormány alatt időközi bizottság, mint ismeretes, kimondta az összes városi üzemeknek, a víz műnek, a villamosműnek és a köztisztasági üzemnek egyesítését és kereskedelmiesítését. A kereskedelmiesített üzemek élére Christescu Alexandrut, Mosoiu Tiberiu, volt alminiszter sógorát állították. Christescuval szerződést kötöttek, hogy havi huszonezer lejes javadalmazással öt éven keresztül ő lesz az egyesített üzemek igazgatója.

Ezt a határozatot a nagyváradi magánérdekeltségek, így a ház tulajdonosok is megfellebbezték a temesvári revíziós bizottságnál. A revíziós bizottság az említett határozatot megsemmisítette, a belügyminisztérium azonban jóváhagyta s így a fellebbezés ellenére, minden a régiiben maradt. Megsemmisítette a revíziós bizottság a Christescuval kötött szerződést is, de ez sem okozott változást az egyesített városi üzemek helyzetében.

A pénteki tanácsülésen Mangra Demeter dr., Nagyvárad új időközi bizottságának elnöke bejelentette, hogy Prodan Teodor dr., városi főügyessel tanulmányoztatta a kérdést és megállapította, hogy az egyesített városi üzemek törvénytelenül működnek. Ennek alapján

megsemmisítették az üzemek kereskedelmiesítésére vonatkozó szabályrendeletet és elhatározták, hogy visszatérnek az 1935-ös helyzethez, amikor is minden üzem külön működött.

Az időközi bizottság határozatának megfelelően a városi tanács megbízásából Iacob Salvator dr. alpolgármester, Mihail Ioan tanácsos, továbbá Popa Liviu dr. s Filip Victor dr. kiszálltak az egyesített üzemek irodájába s közölték Christescu igazgatóval, hogy a vele kötött szerződést megszüntnek tekintik és újból a régi helyzetet léptetik életbe.

Negyvenkétezer távirat érkezett Szatmárra és nyolcvannégyezer ajánlott levelet adtak fel a szatmáriak az elmúlt évben

(Szatmár-Satmar, január 14.) A szatmári postaigazgatóság érdekes évvégi tudósítást közöl. Eszerint 1937-ben ötszázmillió lejes forgalmat bonyolított le a szatmári posta.

Ebben a forgalomban a váltó, csekk, pénzesutalvány és takarékbetétek forgalma a legjelentősebb összeg. Negyvenkétezer távirat érkezett Szatmárra és nyolcvannégyezer ajánlott levelet adtak fel a szatmári postán továbbítás céljából.

A szatmári lapkiadó vállalatok az elmúlt évben harmincnégyezer kilogramm újságot és folyóiratot továbbítottak.

Összesen tízezer kilogramm, azaz egy teljes vasuti kocsi való levelet és négyezer kilogramm levelezőlapot irtak a szatmáriak.

A szatmári postára érkezett és innen továbbított postai küldemények összsúlya túlhaladja a nyolcvanezer kilogrammot, mely nyolc vasuti teherkocsi szállítmánya felel meg.

Földalatti pályaudvarokat építenek a budapesti keleti, nyugati és déli pályaudvar helyére

(Budapest, január 14.) Az *Uj Nemzedék* című lap jelentése szerint, a magyar kormány elhatározta, hogy nemzetvédelmi okokból a jelenlegi keleti, nyugati és déli pályaudvarokat Budapesten földalatti pályaudvarokkal helyettesíti. Ezeket a földalatti pályaudvarokat egymás között földalatti vasutvonalakkal kötik össze. Az alagutak huszonöt méter mélységben fognak húzódní.

Csak egy-két hét múlva várható a holland trónörökös nő császádi eseménye

(London, január 14.) A *Daily Herald* értesülése szerint, az eddigi orvosi jelentések tévesen állapították meg Julianna holland trónörökös nő születésének várható időpontját. Az egész Hollandiában nagy izgalommal várt öröndetes esemény csak egy-két hét múlva következik be.

MIERT HIRDESSZEN A KELETI ÚJSÁGBAN

MERT ezt a lapot

az ország egész vevőkö-
pes közönsége olvassa!

A Chautemps-kormány bukása után

Lebrun köztársasági elnök megkezdte az új kormány megalakítására irányuló tárgyalásokat

Chautemps miniszterelnök a kamarai ülés után be sem várta a bizalmi szavazás eredményét és pénteken hajnalban beadta lemondását — Herriot nem vállalt kormányalakítást

(PARIS, január 14.) A francia pénzügyi nehézségek, az a probléma, hogy a pénzügyi lehetőségeket összegegyeztessék a néparcvonal pártjainak szociális terveivel, továbbá a kérdés megoldása elé tornyosuló nehézségek, péntekre virradó éjjel megbuktatták a Chautemps-kormányt. Már a megelőző napokon lényegesen csökkent a frank árfolyama a newyorki és londoni tőzsdéken, Franciaországban egyre több sztrájkmozgalom lángolt fel és az ellentéteket Chautemps-

nak nem sikerült megszüntetni a munkások és munkaadók szembenálló érdekeinek kiegyenlítésével. A csütörtöki minisztertanácsban a francia kormány tagjai elhatározták, hogy Chautemps a kamarai ülésén felhívással fordul az országhoz és bizalmat fog kérni a kormány intézkedéseire. Az ülésen azonban a szocialisták és kommunisták viszályt okozó magatartása, lehetetlenné tette a kormány helyzetét.

A francia kamara viharos ülése

A kamara ülését Herriot nyitotta meg és utána azonnal Chautemps miniszterelnök emelkedett szólásra. Rámutatott arra, hogy a francia gazdasági helyzet a múlt év végén biztatónak látszott, a munkabeszüntetések és a társadalmi ellentétek azonban veszélyeztetni kezdték a francia hitelt. A francia pénzveszélyben van. Newyorkból és Londonból jövő hírek szerint a francia frank a világ fontos tőzsdéjén áreséseket szenvedett. A frank védelme nem lehetséges a pénz ellenőrzésének útján, mivel ez éppen ellentétes eredményre vezetne, hanem csakis a francia nép békés és rendezett munkájával. Eppen ezért szükséges a társadalmi viszályok békés úton való megoldása, a kormánynak azonban ehhez eszközök kellene, hogy megbüntesse azokat, akik a törvény ellen vétnek. Eppen ezért a kormány kéri nemcsak a parlament, hanem egész Franciaország bizalmát. Beszédét az összes francia erők egyesülésére való felhívással fejezte be.

A szocialisták nem járulnak hozzá a bizalmi javaslatához

A kamara ülését ekkor felfüggesztették, hogy az egyes csoportok kialakítsák magatartásukat. A baloldali csoportok gyűlésén a szocialisták kijelentették, hogy az egész néparcvonal megkérdése nélkül nem járulhatnak hozzá a bizalmi javaslatnak ahhoz a kitételéhez, mely a pénzügyi szabadság fentartását mondja ki.

A kamara ülésének újramegnyitására Herriot elnök felolvasta a bizalmi javaslatot. Flandin volt miniszterelnök és beszédet mondott a kormány ellen s emlékeztetett a szocialisták a pénzforgalom ellenőrzésére vonatkozó követeléseire. A pénzügyi kérdés többé nem maradhat bizonytalanságban. Chautemps válaszolt Flandinnek, majd Herriot szavazásra tette fel a bizalmi javaslatot.

mely hangoztatja, hogy a pénzügyi helyreállítás a pénzügyi szabadság fentartása mellett mehet csak végbe s úgy, ha mindenkit kényszerítenek a köztársasági rend tiszteletben tartására.

A kormány elhatározta lemondását

Ebben a pillanatban a szocialisták kérték az ülés felfüggesztését azzal az indoklással, hogy a

szocialista miniszterek be akarják jelenteni: többé nem hajlandók együttműködni a kormánnyal.

hogy ha a miniszterelnöktől nem kapnak határozott ígéretet arra, hogy eszközeivel nem veszélyezteti a népront sorsát. Közben a bizalmi indítvány fölött megtörtént a szavazás is, ennek eredményét azonban nem is hirdették ki, mivel

a Chautemps-kormány időközben elhatározta lemondását a szocialisták magatartása miatt.

„Éljen a néparcvonal!” — „Menjetek Moszkvába!”

A kamara ülését pénteken hajnali 4 óra 45 perckor nyitotta meg ismét Herriot. A mi-

niszteri padosorok üresek voltak. Herriot bejelentette: Chautemps miniszterelnök közölte vele, hogy nem érdekli a parlamenti vita. Aztán bezárta az ülést.

A kommunisták nagy hangon kiáltották: „Éljen a néparcvonal!” — mire a jobboldali képviselők kórusban felelték: „Menjetek Moszkvába!” Az ülésterem aztán incidens nélkül kiürült.

A szocialista magatartás indokolása

Az a határozati javaslat, mellyel a szocialista csoport a szocialista minisztereknek a kormányból való kilépését indokolja, hangoz-

Megkezdődtek az új kormányalakítási tárgyalások

Chautemps francia miniszterelnök a kormányválság kirobbanása után azonnal az elnöki palotába ment és benyújtotta a kormány lemondását. Lebrun köztársasági elnök köszönetét fejezte ki a kormány tagjainak végzett munkájukért és felkérte, hogy az új kormány megalakulásáig vezessék az ügyeket. Chautemps hajnali negyed hétkor hagyta el az elnöki palotát.

Lebrun elnök pénteken délelőtt már meg is kezdte tanácskozásait az új kormány megalakítására. Először a kamara és a szenátus elnökeit fogadta, majd Chautemps, a lemondott miniszterelnök volt új kihallgatáson.

Herriot nem vállalkozik kormányalakításra

A francia fővárosban Sarraut és Herriot neveit emlegetik, mint miniszterelnökjelöltéket. Hírek szerint azonban

Herriot kijelentette, hogy semmi körülmények között sem vállalkozik kormányalakításra.

Szó van Daladier megbízásáról is.

A francia lapok, mint a jelenlegi kormányválság jellemzőjét, emelik ki, hogy Chautemps kormányát tulajdonképpen nem is szavazták le. A jelen pillanatban semmit sem lehet jósolni a válság kialakulása és megoldása tekintetében. A Havas-ügynökség véleménye szerint a néparcvonal pártjainak további együttműködése nem lehetetlen és további együttmaradásuk folytatása megkönnyítheti az új kormány megalakulását. Általában remélik, hogy az elnöknek sikerül a válságból gyors kibontakozást találni. Hírek terjedtek el arról, hogy a párisi tőzsde nem nyílik meg. Ennek ellenére pénteken délelőtt a tőzsde a szokott időben megnyílt, a devizák jegyzését azonban felfüggesztették.

Most fog kiderülni

Mivel a kormánylemondás a kora hajnali órákban történt, a francia lapok még csak kevés megjegyzést fűznek az eseményekhez. A *Matin* így ír: „Most fog kiderülni, hogy Franciaország képes-e az igazi önuralomra és el tudja-e hallgatni azokat, akik zűrzavart, forradalmakat akarnak felidézni. A polgárok

Ösztönözzé

renyhe belelt munkára

...és évekkel fiatalabbnak

fogja magát érezni

Belei 9 méter hosszúak. Ha nem ürülnek ki naponta, úgy összegyűlnek a hulladékok, amelyek hamarosan átalakulnak mérgekké és savakká és megmérgezik vérkeringését. Bágyadtnak érzi magát. Fej- vagy hátfájást kap. Reuma és még vagy fél tucat egyéb betegség támadhatja meg.

De állapotán nem segít drasztikus hasajtó szedése, hanem szedjen minden reggel „kis adag” Kruschen sót, amely újra neveli beleit és lassan arra szoktatja, hogy újra rendszeresen dolgozzanak.

Miután még csak az első üveg felét szedte be, már is egészen más embernek érzi magát. Szemei újra élénkebben ragyognak, bőre tisztább lesz, járása ruganyos. 10 évvel fiatalabbnak érzi magát. Végül is hatalmába keríti a Kruschen-közhéj.

A nagy üveg ára 95 lei, a kis üvegé 60 lei.

tatja, hogy a jelenlegi körülmények között, amikor a belpolitikában a köztársaság védelme a külpolitikában a béke megvédelmezése feltétlenül szükséges, a kommunista párt nem volt hajlandó csatlakozni a többséghez. A miniszterelnök cselekvési szabadságot adott ennek a pártnak s ezzel a ténnyel új irányítást adott a kormánypolitikának. A kormány ilyen módon nem képviseli a néparcvonal érdekeit, következésképpen a szocialista csoport tagjai nem támogathatják a kormányt.

Chautemps nyilatkozata

Chautemps miniszterelnök, amikor a kihallgatás után elhagyta az elnöki palotát, kijelentette az újságíróknak, óhajtja az ország érdekében, hogy az ügyek a legrövidebb időn belül nyugalomban és polgári egyetértésben rendeződjenek. Ez feltétlenül szükséges a pénz megmentése és Franciaország külügyi biztonsága szempontjából.

Az egyik újságíró megkérdezte, hogy a mai nehéz körülmények között nem örvendett-e annak, hogy leteheti a kormányzás gondját.

— Nem kívántam a kormány bukását, — felelte Chautemps, — még kevésbé azt, hogy a kommunisták szembeköpjének.

A rendőrség szórta szét a párisi munkástüntetést

Csütörtökön este hat órakor 1500 szállító munkás tüntető menetben vonult fel, az internacionálét énekeltek és béremelést követeltek. A tüntetők mintegy félórán át megbénították a nagy körutakon a közlekedést. A tüntetőket végül a rendőrség szórta szét.

A párisi rendőrpáncsnokság betöltötte azt a nagygyűlést, amelyet a párisi jobboldali szervezettek hirdettek pénteken estére.

— HATSZÁZEZER NANSÉN-UTLEVELES. Oslóból jelentik: Nansen Mihály, a Nansen-iroda vezetője előadást tartott a politikai menekültek helyzetéről. „Európában jelenleg összesen hatszázezer politikai menekültet tart nyilván a Nansen-hivatal — mondta. Nincsen megfelelő anyagi alapja, hogy a Nansen-utlevesek nyilvántartását továbbra is végezhesse. Vagy a Népszövetségnek kellene átvennie a hazátlanok sorsának irányítását, vagy új szervet kell létesíteni.”

HISZÉKENYEK ELŐNYBEN!

BEMUTATJUK A »CSIRKEFOGÁS«
EGYIK MÓDSZERÉT

„X ur a világ nyitott könyvében olvas s mindennek nagy tudója” — Teljesen ingyen gondolkodik Ön helyett s ha egyébre is kíváncsi, ajánlja mélyen le szállított, önköltségi árait

(Kolozsvár, január 14.) Az emberek nem akarják leszokni, hogy valamiből megéljenek. Bármilyen körülmények között is, de mindenki igyekszik valamivel foglalkozni s ha tisztességes uton nem megy a dolog, nem késlekedik egy kis megalkuvással sem egyik-másik felebarát. Vannak, akik gyárba, műhelybe, irodába, üzletbe járnak, vannak, akik titokzatos utakon szerzik a pénzt és meglehetősen jól élnek belőle, de ilyenek rendszerint csak a detektívregényekben vannak. A másik csoportba azok tartoznak, akik csakugyan tesznek valamit, foglalkoznak valamivel s ebből szerzik a pénzt, csak éppen azt nem tudják rólok az emberek, hogy hogyan? Aki kíváncsi nézi a dolgokat, megállapíthatja, hogy ezek a „sajnálatra méltó” emberek a — ráfizetésből élnek. Mert hirdetések adnak fel a lapoknak s ez pénzükbe kerül. Ingyenes szolgáltatásokat ígérnek az olvasónak, tehát nem kapnak semmi ellenszolgáltatást. Hogy mégis milyen uton jut hozzájuk a pénz, azt csak távolról sejtik azok, akik nem próbálkoztak meg soha ezekkel a hirdetőikkel.

„Ingyen gondolkodom Ön helyett”

Néhány hónappal ezelőtt rendelet jelent meg s ez véget vetett a szellemi szélhámosok üzérkedésének. Nem szabad jóslani, szerencsekerékekkel jövőt mondani, papagállal „planétát” huzatni és más ilyen csintalanságokat elkövetni. Itt-ott mégis feltűnik rövid időre egy-egy csodajós. Az örökös gyermeknek maradt emberek pedig isszák a habos törölkvőt, felfordítják a csészét, aztán remegve, áhítatosan várják, mit fog mondani a Madame, vagy a titokzatos „Sah” a jövőjükről. A Madame, vagy élelmes társa olyan mozdulatokat tesz, mint aki tökéletesen részeg, aztán beszél, beszél, a végén pedig elteszi a kedves látogató pénzét. A jóslatot olyan ügyesen építi fel, hogy a háttávaszó szónokok tanulhatnának a Madamától. Felváltva jót és rosszat ígér a jó, mégis úgy vezeti az egész dolgot, hogy a jobb jövő iránt reményt ébresszen a gyermekded lélekben. Így sokkal könnyebb jó tiszteletdíjat kivasalni a „palitól”.

A rendelet elhangzott s a jósök megmaradtak. Még újságban is hirdette magát egyik „kiváló” jóvólátó uriember. Ragyás arcú férfit ábrázolt a hirdetési rajz, mellette a következő felhívás éktelenkedett:

„Teljesen ingyen, mindenkinek grátisz!!!
Ön helyett gondolkodom!!!
Írjon még ma.”

A felhívás után pedig csaknem félhasábos ömlegés arról, hogy nem érdemes lótni-futni, X. ur minden dolgában tanácsot ad. „Szép és nemes, felbecsülhetetlenül értékes ez a lelki tanácsadás, amit X. ur, a lelkek és szívek ismerője megindít”. A jó X. urnak nem is kell kérdést feladni, ő pontosan válaszol arra, amit az ember tudni óhajt. Olyan csábító ajánlattal kecsegteti az embert, hogy a jámbor olvasó már a végén nem bírja ki a kíváncsiságot. Akár mennyire fegyelmezett lélek, — aki nem akarja, mert nem tudja megismerni a jövőjét, — mégis ír egy rövid levélkét X. urnak, aki csillagokból, írásból, ködből és más különböző halmazállapotú dolgokból szerzi adatait. „Szerelmi, házassági, szerencse, sorsjegy, gyermek, tanulmány, ruha, lelki- és üzleti tanács, elhagyott ideál, házassági ajánlat elfogadása nem titok X. mester előtt, aki a világ nyitott könyvében olvas s mindennek a nagy tudója.” Ilyen ékes nyelven, hallatlan szerénységgel nyilatkozik saját magáról a kiváló uriember, a huszadik században. És milyen ragyás arca van a hirdetési rajzon!

Meg kell írni a születés pontos idejét, lehetőleg óra szerint, mellékelni kell egy válaszbélyeget s X. mester negyvennyolc óra alatt bőséges választ küld a jámbor halandónak, aki éppen az ő szemüvegén át akar bepillantani a világegyetem titkos fazekába.

„Ön az oroszlán embere!”

Amikor bedobtam a levelet a postaládába, kicsit félrenéztem. Azt is tudni fogja X. mester, de én nem szégyenlem bevallani: kicsit szégyenkeztem. Aztán megint arra gondoltam, hogy bizony, ez gyönyörű do-

log lehet, így bepillantani abba a bizonyos világ-csoportba, hadd lássuk. És teltek a hónapok, a huszon-négy órát meg kellett szorozni már néhány számmal, de ez sem volt baj. Minél türelmetlenebbül vár valamilyen ember, annál meglepőbb az eredmény. Valóban megérkezett X. mester kiváló írógéppel megírt levele s tartalma csaknem elkéserítően sok volt. Olyan vastag volt a levél, hogy az ember önkénytelenül az unokák életére gondolt: hátha arról is elárul valamit mindennek nagy tudója, a ripacsos arcu.

Izgalmas dolog volt, felért egy rossz detektívregénnyel. Először is egy sokszorosított levél hullott ki a borítékból. Az ember soha sem tudja, mire ébred. Kiderült, hogy a tanácskerő az „oroszlán embere”, mert az oroszlán nevű csillagzat jegyében született. Bár azt minden képeslap-olvasó tudja, hogy melyik csillagkép „segítségével” látta meg az árnyékvilágot, hiszen a csillagjósítás alapjait ma már mindenki megtanulhatja a karácsonyi képeslapok táblázataiból. A — valószínűleg sokezer példányban — sokszorosított levél ezután elárulta, hogy X. ur legújabb üzletfele „nagyszabású cselekmények végrehajtójaként fogja leélni életét a földön”. Főnyeremény és hatalom, általában sokféle földi gyönyörűség vigyorgott a lila tintás írásból. Ez volt az ingyen tanácsadás s ezt „gondolkodta ingyen és grátisz” X. ur.

A boríték további tartalma valami füzet volt. Valóságos jóslási árjegyzék. „Egyszerű lélekrajz a csillagok alapján 200 lej. Bőséges jövődömondás és annak feltárása, hogy hogyan éljen, hogy szerencsés és boldog lehessen 320 lej. Tanács házastársak részére 450 lej.” stb. A különböző válaszelehetőségek egész sorozata mered az együgyű halandó elé s igazán a legnagyobb csábítás kell leküzdenie annak, aki az „alkalmi áron” kapható jövőt nem hajlandó megtagadni. Az egész írásmű a lehető leggyalázatosabb szöveg, ami ember kezébe kerülhet. A helyesírási hibáktól eltekintve — hiszen X. ur arabnak vallja magát — a szellemtelen, bosszantóan tudálékos s amellet tökéletesen buta mondatokkal igyekszik rábírní az ingyen tanácsot elkábult áldozatot a további „bepillantásra”.

**Páratlan természeti szépségekben,
ideális sportolási lehetőségekben,
mindennap változatos szórakozásokban és
a Gyilkostó jegén döntésre kerülő
műkorcsolyázó bajnoki versenyek
feledhetetlen látványában**

es részük azoknak, akik résztvesznek

**a gyilkostói jubiláris sport héttel
kapcsolatos társas kirándulásunkon
január 23—31.**

Bucuresti, csernovici,
kolozsvári, brassói,
nagysebzeni, marosvársrhelyi
hölgy-, férfi- és párosversenyzők
a startnál.

Kezdő szőknek díjtalan sitanfolyam
Tura szőknek mindennap tura
használat szakavatott vezetőkkel.
Díjtalan korcsolyabálya használat.

Minden este társas összejövétel.

Táncverseny — tombola!

Elsőrangú ellátás, jól fűtött szobák a legjobb penziókban

Utolérhetően olcsóság:

egy teljes hét (utazással 8 nap) összes költsége január 23-tól 31-ig.

mindössze 1955 le.

Részletes prospektussal szolgál és elfogad

jelentkezéseket január 17-ig

lapunk kiadóhivatala.

Aranyra váltott butaság

Ilyen válaszokat küld X. ur s ezek az ingyen levelek hozzák konyhájára a pénzt. Sajnos, nem volt alkalmunk össze válasszokat kapni kérdezősködéseinkre az ilyen „jövendőgyárosok” egyik példányától sem s így üzemiükrol, kereseti lehetőségeikről és „tudományos munkásságukról” sem árulhatunk el több adatokat. Hogy hányan bocsájtkoznak további százalékokkal az „ismeretlenség mélységébe”, s ez a kíváncsiság mekkora jövedelmet jelenthet a kétség-telenül ügyes X. urnak, — nem lehet tudni. Az, hogy naponként hatalmas hirdetések jelentenek meg a lapokban, arra enged következtetni, hogy sokan bizvást elcserelehetnék gyári, irodai vagy más, de nem a világ titkaiba bekacsintgató mesterségüket X. ur és társai lehetőségeivel.

✱

Ime, egy foglalkozási ág a titokzatosabbak közül. Hírnév, pénz, szélhámosság, minden található X. urnál és a többi sybilla-ivadéknál. Tessék urak, tessék hölgyek, folyton folyvást írjuk a jóslatokat! Ingyenes gondolkodunk Önök helyett, csak szerény portó- és bepillantási költséget kell mellékelni. Kepler, Kopernikusz, Fény Gyula és Flammarión semmi ehhez képest, itt látható a csodapók és a jövő titka. Csak tessék, nagyon jutányos árainkért mindent meg lehet tudni, végeladás! Hiszékenyek előnyben!

Dávid Iván

Husz évvel ezelőtt e s illyent
orosz hajót emelnek ki Balcic
környékén

(Balcic, január 14.) Az E. 1. C. szovjethajó Robacsenko kapitány vezetésével Balcicba érkezett. A hajó feladata az 1918-ban Balcic környékén elsüllyedt „Péter Velich” szovjethajó kiemelése. Az E. 1. C. tizenhat buvárt és nyolcvan tengerészt hozott magával s ezek végzik a kiemelési munkálatokat. A kapitány kijelentése szerint másfélhónap alatt kiemelik a husz évvel ezelőtt elsüllyedt orosz hajót.

— Nagy érdeklődés nyilvánul meg a márciusban tartandó magyarországi mezőgazdasági kiállítás iránt. Budapestről jelentik: A március 23—28-án tartandó magyarországi mezőgazdasági kiállításra és tenyészállattársárra már nagyon sokan bejelentették részvételüket. A szomszéd államokból az állattenyésztők nagyszámban vesznek részt a kiállításon és a vásáron.

KÉRJEN

ADY

HARISNYÁT

69

LEIÉRT

A világ eddigi legnagyobb légi támadása Délkinában

Százhatvan japán repülőgép bombázta a Hongkong és Kanton közötti vasútvonalat — Száz szovjet repülőgép és háromszáz orosz pilóta érkezett Hankauba

(HONKONG, január 14.) A „Daily Express” című angol lap jelentése szerint, csütörtökön zajlott le a világ eddigi legnagyobb légi támadása. Százhatvan japán repülőgép nagyon sok bombát dobott le Délkinában különböző pontjain. Sikertült elvágni a Hongkong és Kanton közötti vasúti összeköttetést. Az anyagi kár óriási és a támadásnál nagyon sok ember vesztette életét. Quantien állomásán a japán repülőgépek megtámadtak egy vonatot. A mozdonyt és öt vasúti kocsit elpusztították. Az életben maradt utasok a rizsföldekre menekültek és a repülőgépek gépfegyvertüzzel üldözték őket. A kínai repülőgépelhárító ágyuk öt japán repülőgépet lelőttek.

Csining városa negyedszer cserélt gazdát

A kínai csapatok újból visszafoglalták Csining városát. Az utóbbi napok alatt Csining most már negyedszer cserélt gazdát. A kínaiak előnyomulásától szóló jelentés szerint, a kínaiak meglepetésszerűen átkeltek a nagy csatornán és teljes erővel támadták meg a várost. Az itteni hadműveleteket állítólag Csang Kaj Sek marsall személyesen vezeti. Kínai források szerint, a lung-haji vasútvonallal párhuzamos védelmi vonalakon mintegy négyszázezer főnyi katonaság tolong. Három japán hadosztály legyező alakban közeledik Csining felé és veszélyezteti a kínai főhadisereg balszárnyát.

Száz szovjet repülőgép érkezett Hankauba

A japán külügyminisztérium hírosteriának főnöke, Kawai elismerte az Asahi című lap munkatársa előtt, hogy Kína lakossága jelenleg a legteljesebb egyetértésben készül Csang Kaj Sek vezetés alatt a japánok elleni védelemre. A jobboldali kékingesektől egészen a kommunistákig az összes kínaiak ritka kitartással készülnek fel a további ellenállásra. A Sanghaj és Nanking közötti vidéken jelenleg mintegy harmincemillió menekült tartózkodik, legnagyobb részük hajlék nélkül. A menekültek nyolevan százaléka földműves.

A Nisi-Nisi című japán lap azt írja, hogy száz szovjetrepülőgép és háromszáz repülő érkezett Hankauba.

A repülőgépek a legujabb mintájúak.

Amerikai író a kínai főhadiszálláson

Miss Agnes Smedley, ismert amerikai író három hónapon át tartózkodott a 8. kínai hadsereg főhadiszállásán. Az író most Hankauba érkezett és kijelentette, hogy csak a legnagyobb csodálattal beszélhet a kínaiak hősiességéről. A borzalmas nyomorúságokat szenvedő kínai lakosság szintén egyértelmű abban, hogy a harcot habozás nélkül a végsőkig folytatni kell. A kínai lakosság a nagy hidegben mezítel és néha övig merülve a jeles mocsarakban vívja elkeseredett guerrilla-harcát a japánok ellen. Megtörtént az, hogy száz ember indult el ötven fegyverrel s azzal az elhatározással, hogyha az első ötven elesett, a többiek veszik át a fegyvert és tovább harcolnak.

Csang Kaj Sek nem tud a japán császári tanácskozás eredményeiről

Japán körökben azt hangoztatják, hogy pénteken jár le a japán békefeltételek elfogadására Csang Kaj Seknek adott utolsó határidő. Ezzel szemben hankai kínai körökben kijelentették, hogy Csang Kaj Sek a császári tanácskozás után semmiféle jegyzéket nem kapott Tokióból és semmiféle tudomása sincs a tanácskozás határozatairól.

A közeli napokban avatják fel a singapori angol hadihajó támaszpontot. Erre az ünnepségre három amerikai cirkáló érkezik Singaporéba s ezek továbbra is ott maradnak, mint az ázsiai amerikai hajóhad megerősítése.

A Népszövetség reformjáról és Németország belépési feltételeiről tárgyalt Beck lengyel külügyminiszter Berlinben

Ünnepélyes keretek között hétfőn nyílik meg a Népszövetség századik ülésszaka

(GENE, január 14.) Január 17-én, hétfőn nyílik meg a Népszövetség századik ülésszaka Adle Musztafa iráni külügyi államtitkár elnökletével. A századik ülésszakit ünnepi keretek között rendezik meg. Avenol főtitkár, aki az ülés előkészítése céljából Londonban, majd Párisban járt, csütörtök este érkezett vissza Genfben. Sok állam külügyminisztere személyesen vesz részt a századik ülésszak megnyitásán. Litvinov az ülésen nem vesz részt, Szovjetországot Szurics párisi nagykövet fogja képviselni.

törtök este érkezett vissza Genfben. Sok állam külügyminisztere személyesen vesz részt a századik ülésszak megnyitásán. Litvinov az ülésen nem vesz részt, Szovjetországot Szurics párisi nagykövet fogja képviselni.

Hitler kancellár pénteken fogadta Becket

(Páris, január 14.) A Matin című párisi lap berlini jelentések szerint, Beck lengyel és Neurath német külügyminiszter csütörtöki megbeszélésén a danzigi kérdéssel volt szó elsősorban. Berlinben úgy tudják, hogy Hitler kancellár pénteken fogadta Becket.

A Daily Herald szerint, Beck főképpen aziránt érdeklődik Berlinben, hogy az alapokmány módosítása esetén hajlandó-e Németország vissza-

térni Genfben. Lengyelország és sok más állam az alapokmány olyan felülvizsgálását kívánja, amely csökkentené a népszövetségi tagállamok kötelezettségeit s a Népszövetséget inkább békítő intézménnyé tenné.

A Népszövetség válsága

Beck reméli, hogy Genfben közölheti az angol és francia külügyminiszterekkel, hogy ilyen módosítás esetén Németország visszatérne a

Népszövetségbe. Ha reformjavaslatát visszautasítanák,

Lengyelország nyíltan kijelenti, hogy a népszövetségi alapokmány megtorlási szakaszait nem tartja kötelezőnek magára nézve.

Ezt a példát sok más állam is követné és ez lenne, írja az angol lap, a Népszövetség történetének legválságosabb szakasza.

Visszaállítják Pozsonyban az eltávolított Petőfi-szobrot

Folyik a vita, hogy mint a legnagyobb magyar költő, vagy mint nagy humanista és szabadsághős kapjon-e szobrot Petőfi?

(Pozsony, január 14.) Ismeretes, hogy annakidején Pozsonyban

eltávolították helyéről a Petőfi-szobrot és ahelyett a csehszlovák városi tanács Pavel Hviezdoszláv költő szobrát állította fel. Most azután a pozsonyi városi tanács elhatározta, hogy a Petőfi-szobrot újra felállíttatja Pozsonyban. Ez az elhatározás éles ellenállást váltott ki a szlovák néppárt körében, amire azután a tanács úgy módosította a határozat indokolását, hogy

Petőfinék, mint a nagy humanistának és a világszabadság harcosának állítanak fel szobrot. Az új indokolás ellen viszont a magyar párt tiltakozott emlékiratban s kérte, hogy

Petőfinék, mint a legnagyobb magyar költőnek, állítsanak szobrot.

A vita az indoklás körül még most is folyik, közben azonban megkezdtek a szoborvisszaállítás előkészületeit. A leleplezési ünnepség előreláthatólag ugyanolyan demonstratív ünnepség lesz, mint annakidején a komáromi Jókai-szobor leleplezése.

Öngyilkos lett egy rendőr, mert azt hitte, hogy agyonlőtte menekülő foglyát

(Focsani, január 14.) Megdöbbentő eset játszódott le csütörtökön Focsani központjában.

Carmaz Dumitru közrendőr felfedezte a járőrök között Telici Ioant, aki ellen elővezetési parancsa volt. Napok óta hiában kereste Telicit lakásán s így ezt az alkalmat akarta felhasználni, hogy a parancsnak eleget tehesse. Előbe állt az embernek s felszólította, hogy kövesse a rendőrségre. Telici kirántotta magát kezét közül s futással akart menekülni a rendőr elől. Carmaz ekkor előrántotta revolverét s gondolkodás nélkül utána lőtt.

A golyó lábán találta a menekülőt s az ajkai székelve esett össze.

Többen látták, hogy Telici golyótól találva a földre hull s így kiáltottak a rendőr felé:

— Megölted, meggyilkoltad!

A közrendőr szájába illesztette a revolver csövét s megrántotta a ravaszt. A fegyver eldőlt s Carmaz véresen esett össze.

Mindkettőjüket kórházba szállították, itt azonban már csak a rendőr halálát állapíthatták meg.

Segíteni már nem lehetett rajta, a golyó szétroncsolta a fejét. Telici Ioan sérüléséről ezzel szemben megállapították, hogy könnyű természetű. Telici néhány nap múlva el is hagyhatja a kórházat.

A szerencsétlen közrendőr felesége és két gyermeke minden támogatás nélkül maradt.

— Január végén közlik a kolozsvári egyetemen alkalmazott kisebbségi nyelvvizsgájának eredményeit. Néhány héttel ezelőtt, mint megtudtuk, újabb nyelvvizsgára állították a kolozsvári egyetem és az egyetemmel kapcsolatos intézmények kisebbségi alkalmazottait. A vizsgák eredményét akkor nem hozták nyilvánosságra. Mint most az egyetem rektorja hivatala közli a vizsgák eredményét, legkésőbb január végéig közölni fogják az érdekeltekkel.

HIREK

Ellegett beszélgetés a hóvirágról

Ez a kicsi, fehér virág talán a mai idők legnagyobb hőse. Mert amíg az emberek feltűrt gallérú nagykabátjukba burkolózva, kedvetlenül mennek az utcán a januári latyakban, ő szép szerényen meghúzódik ott a korzó sarkán, az öreg cigányasszony kosarában és tessék elképzelni, — még mosolyog is...

Kevesen vették észre ezen a zord, latyakos januári napon a hóvirágot, de én láttam. A kosár egyik felében kövér tyukok és kimustrált kakasok méltatlankodtak, míg a másik felében a hóvirág csokrok szerénykedtek. Az a hölgy is úgy látta meg a hóvirágot, hogy így kezelt a piacra a szakácsnéjával majorságot venni. De meglátta, hogy itt is beszerezheti és alkuba kezdett a cigányával. Aztán meglátta a hóvirág-csokrokat és azokat is megvette egytől-egyig. Akkor már meglátta a hóvirág-csokrokat más is. Emberek jöttek, fáradt emberek irodákból és venni akartak ők is hóvirágot, de elkéstek, mert megvette az a nagyszűcs asszony. És fiatal diákok meg diáklányok is venni akartak a hóvirágból, de ők se kaptak már.

— Látod, megvették előlünk a tavaszt, — mondta egy fiatal diáklány annak a diáknak, aki kísért. Miért nem láttad meg hamarabb? Szemrehányós volt a szavában.

A fiatulember azzal vigasztalta a lányt, hogy nem baj, mert még úgy is korán van. Időszerte januárban tavaszról beszélni. Majd vesz neki hóvirágot, amikor eljön az ideje. Mondjuk, márciusban. És ha nem venne hóvirágot, akkor fog venni ibolyát. Mert milyen szép az ibolya. Szép és illatos. De mi az ibolya mellett az a sápadt hóvirág? Se illata, se színe.

— De van mosolya — érvelt a leány. Egy darabig hallgatott, aztán hozzátette: — Mert könnyű illatozni kacagni májusban, vagy nyáron. Az ibolya ezt teszi. De mosolyogni januári latyakban?... — Mosolyogni, mosolyogni, — ismételte a leány — és nagyon szomorú volt.

Ró.

— Amerika nagyszabású tengerészeti építkezésekbe kezd. Washingtonból jelentik: Roosevelt amerikai köztársasági elnök betervezte a kongresszushoz több évre szóló tengerészeti építkezések tervét és kérte az ehhez szükséges hitelek megszavazását.

— ÁTVETTE HIVATALÁT DICSŐSZENTMARTON ÚJ POLGÁRMESTERE. Tudósítónk jelenti: Dicsőszentmárton élére is új időközi bizottság került. Polgármester Todoran Aurel dr. ügyvéd, helyettes polgármester Negrea Septimiu Nitrogényári tisztviselő, bizottsági tagok Popa Dumitru vendéglős, Popa Dumitru nyugdíjas és Cernea Péter kereskedő lettek. Az új időközi bizottság letette az esküt s már át is vette a városi ügyek vezetését.

— A szófiai törvényszék egyévi büntőre ítélte Kostuskov, volt bolgár közoktatásiügyi minisztert. Szófiából jelentik: A szófiai törvényszék egyévi büntőre ítélte Kostuskov, volt közoktatásiügyi minisztert. Az volt a vád ellene, hogy nem tartotta be a pártok feloszlatására vonatkozó törvény rendelkezéseit. A büntetés végrehajtását felfüggesztették.

— HATALMAS ERŐDÍTÉSEKET ÉPÍT A SZOVJET A BAJKÁL TÓTÓL MANDZUKUÓIG. Londonból jelentik: Az „Evening Standard” jelentése szerint a szovjet-kormány nagy erődítéseket épít a Bajkál tótól kiindulól Mandzukuóig és a Csendes óceánig az ottani hatalmas petróleumtelepek védelmére.

— Mindkét szemére megvakult a Nagyvárad közelében lezuhant repülőgép. Tudósítónk jelenti: Vernescu főhadnagy, mint anakidején megírtuk, a nagyváradi repülőszázad egyik tisztje lezuhant gépével. A főhadnagyot életveszélyes sérülésekkel kórházba, majd a bucaresti Gherota dr. szanatóriumba szállították. Megállapították, hogy sérüléseinek kívül idegcsokkot kapott s ennek következtében teljesen megvakult. Lehetséges, hogy bizonyos különleges kezeléssel vissza tudják adni látását.

— **HELYREIGAZÍTÁS.** A „Keleti Újság” folyó évi 8. számában a kolozsvári Magán Zene-konzervatórium közgyűléséről megjelent tudósításunkban téves információ alapján írtuk azt, hogy Zsembery Elvira zongoraművész az intézettől megvált, mert ő ma is tanári széket tölt be és a szép multu intézetnek egyik legnagyobb erőssége.

* A kolozsvári Református Nőszövetség január hó 16-án, vasárnap délután 4 órakor a református teológia disztermében tartja meg rendez közgyűlését. Tagjait az elnökség ezúton is meghívja azzal a kéréssel, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban vegyenek részt.

— Megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél a gyomorbélcsatornát reggelente felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja, az emésztést és az anyagcserét előmozdítja, a vérkeringést megélénkíti s kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— **SZABADEGYETEMI ELŐADÁST RENDEZ A BÁNSÁGI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET.** Tudósítónk jelenti: A Bánsági Magyar Köz-művelődési Egyesület január 23-ikán, vasárnap szabadegyetem előadást rendez a Magyar Ház disztermében. Dominich László Rákóczi című történelmi tanulmányát olvassa fel, amely az elmúlt évben lezajlott tehetségkutató pályázaton első díjat nyert. Pálffy Ilonka, a fiatal hegedűművész, Szakács István zongoraművész kíséretével Mozart: Rondo című művét adja elő. Ozrai Lajos dr. tanár Reviczky Gyuláról tart emlékbeszédet. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Ahol az asszony fizet tartásdíjat a férjnek

A bolgár kormány érdekes törvényrendeletet bocsátott ki, amely alapjaiban megváltoztatja az addigi házassági törvényt. A törvényrendelet számol azokkal a változott viszonyokkal, amelyek az utóbbi években, gyökereiben megváltoztatták a házasság anyagi vonatkozásait s tekintetbe veszi, hogy most már nem lehet a férjaktól megkövetelni, hogy mint a múltban, ezután is kötelesek legyenek minden körülmények között eltartani a feleségeiket. A törvényrendelet kimondja, hogy ezután nemcsak a férjnek kell társadalmi állása és anyagi lehetőségei szerint eltartani a feleségét, hanem ha a férjnek nincs kellő keresete, az asszonynak is gondoskodnia kell a háztartás fenntartásáról.

Válás, vagy a házasság megsemmisítése esetén a bűnösnek nyilvánított házastárs, legyen az a férfi, vagy a nő, köteles tartásdíjat adni a másikkal, ha az nem tudja egyedül fenntartani magát. A törvény szerint „eltartani” azt jelenti, hogy a kötelezett félnek a másik fél minden életszükségletéről gondoskodnia kell.

Ha azt akarja, hogy gyermeke az iskolában könnyen haladjon, vegye meg neki Dr. Cherestiesiu iskolai szótárát,

mely egyedül alkalmas iskolai célokra, mert jelez minden szónál a hangsúlyt, sőt a nyelvtani mintát is, mely szerint a szó ragozódik! A két rész (851 oldal) ára kötve 150 lej. Kapható: **Libro**, Cluj, Str. Memorandului 8 sz. vagy kiadóhivatalunkban, Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

— A Koránra tett hűségesküt az egyiptomi hadsereg Faruk király előtt. Kajróból jelentik: Az egyiptomi hadsereg pénteken tette le a hűségesküt Faruk király előtt. Az uralkodó ezután fogadta a 2500 tiszt és katona elvonulását. Az esküt a Koránra tették le.

— Elmulatta a rábizott pénzt, aztán felakasztotta magát egy öreg szalonai pénzbeszedő. Tudósítónk jelenti: Megrendítő öngyilkosság történt pénteken reggel Nagyszalonán. Koch Mihály ötvennyolcéves pénzbeszedő lakásában egy függőnyzsinórral az ablak kerestfájára felakasztotta magát. Mire rátaláltak már halott volt. Koch esüthetékén egész nap járta a várost s estére nagyobb összeg pénzt szedett be. A pénzbeszedő ezután egy vendéglőbe ment s ott kártyázni, inni majd mulatni kezdett. Reggelre az egész pénz elszűnt. Amikor Koch rábört tette következményeire, felakasztotta magát. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

SEBEKET GYERMEKEKNEL

és felöltöknél, sport-sebesüléseket, égési sebeket, fagyásokat, pattanásokat, keléseket szűrit a „SERGENT” fertőtlenítő. Bársonyossá teszi a durva és irritált bőrt. Egy eredeti doboz 20 lei.

— **HALÁLOZÁS.** Samosujvári tudósítónk jelenti: Kiss János, a Samosujvári Takarékpénztár Rt. volt könyvelője, 73 éves korában meghalt. A közbeszülésnek öröndő tisztviselő negyvenhárom évig állott az örmény pénzintézet szolgálatában.

— **Bíróság elé került a kettős halállal végződő bönchidai verekezés egyik tettese.** Néhány hónappal ezelőtt a megyeheli Bönchidán halálosvégű verekezés történt. Morar Dumitru és fia egy kutya miatt összeverekedtek Szakács Istvánékkal. A verekezés hevében olyan súlyosan bántalmazták Szakácsékat, hogy az idősebbik Szakács a helyszínen, fia pedig egyik kolozsvári kórházban belehalt sérüléseibe. A vizsgálat során az idősebbik Morar ellen nem indítottak eljárást, mert a vizsgálóbíró beigazolta, látta az önvédelmet, fia ellen azonban halált okozó súlyos testi sértés miatt vádat emeltek. A törvényszék második tanácsa ma kezdte az ügyet tárgyalni. Cojocariu tanácselnök több tanút hallgatott ki a délelőtti folyamán, ítélethirdetésre azonban még nem került sor.

— **EGY HÓNAPON BELÜL ENGEDÉLYEZNI FOGJÁK A NAGYBÁNYAI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE INTÉZMÉNYEINEK MŰKÖDÉSÉT.** Tudósítónk jelenti: A prefektus fogadta a református egyházmege esperesét, Boros Jenőt, aki a vármegye területén levő belmissziós férfi, női, fiú és leányszövetségek újbóli működésének engedélyezését kérte. Ezek az intézmények, mint ismeretes a liberális kormány tilalma következtében, egy év óta nem fejthették ki működést. Barbul I. Carol dr. prefektus jóindulatról biztosította az esperest s kildetésbe helyezte, hogy egy hónapon belül engedélyezni fogja az összejöveteleket, amennyiben azok csupán a vallás ápolását s nem világi, politikai célt szolgálnak. A prefektus biztató szavai az egész megye református köreiben nagy megnyugvást keltettek.

Az erdélyi magyar könyvpiac ujdonsága:

Kovács Károly

déval poéta III-dik verskötete

"A feltörő óriás"

amely 112 oldalon a szerző 67 költeményét tartalmazza. Mély isten-hit és igazi keresztény világnézet buzug ezekben a versekben s így a mai világ érdeklődésére joggal tarthat számot.

Megrendelhető a szerzőnél:

DEVA, Str. Aurel Vlaicu 31.

Ára fűzve 60 lej.

— **A VILÁG LEGFIATALABB ADÓFIZETŐJE — EGY HATHÓNAPOS KISLEÁNY.** Hollywoodból jelentik: A kisdéd egy filmen néhány pillanatig tartó szerepet „játszott” és ezért nyolc dollár fellépti díjat kaptak a szülei. A forgalmi adót nyomban levonták és így ez a kisleány a világ legfiatalabb adófizetője.

— **Kétezer skatulya gyufát lopott egy vasúti kocsiból három nagyszalonai cigány.** Tudósítónk jelenti: A rendőrség letartóztatta Lakatos Albert, Rövid József és Kolompár Károly nagyszalonai cigányokat. A cigányok a vád szerint január 7-ikén este az állomáson feltörték egy vagon és abból kétezer skatulya gyufát zsákmányoltak. A talvaj cigányoknál megtalálták a gyufa egy részét. Mindhármat átadták a nagyváradi ügyészségnek.

— **ÖBERDING JÓZSEF DR. ELŐADASA A MAGYAR RÁDIÓBAN.** Ma, szombaton, romániai időszámítás szerint 7 óra 35 perckor Öberding József dr. előadását közvetíti a budapesti rádió. A kiváló erdélyi közgazdász előadásának címe: „A legrégebb magyar pénzintézet”. Tulajdonképpen a régi Kolozsvár életének egy részlete elevenedik meg az előadásban, mert az előadás a Kolozsvári Gondoskodó Társaságról szól.

— **BRASSAI A MUZEUMBAN** címen fog előadást tartani az Erdélyi Múzeum Egyesület sorozatos előadásán január 18-án délután 6 órakor az unitárius püspökség disztermében dr. Boros György püspök, Brassai életirója.

FERNET BRANCA

keserű gyomorital

— TARSASVACSORÁN BUCSUZTATJAK A SZAMOSUJVÁRRÓL TÁVOZÓ REFORMATUS SEGÉDLEIKESZT. Tudósítónk jelenti: Veres László szamosujvári református segédleikész a szásznyiresi református egyházközség rendes papnak hívta meg a nyugalomba vonuló Fekete Gerő egyházmegyei főjegyző helyébe. A fiatal lelkipásztor négyéves szamosujvári lelkész működése alatt sok hívet szerzett magának s különösen a református vegyes kar fejlesztése terén vannak nagy érdemei. A távozó kispapot társasvacsorán bucsuztatják barátai és tisztelői.

* Heves bőrvizsketésnél és csalánkiütésnél a gyomor és a béltraktus reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel feltétlenül kitisztítandó! Kérdezze meg orvosát.

— Tízennyolcan ettek a veszett tyukok husából. Galatiból jelentik: Érdekes eset történt a Galati melletti Branistea községben. Néhány nappal ezelőtt egy veszett kutya megharapott két, az uccán kapirgáló tyukot. Maria Dambia parasztnő, a mjorságok tulajdonosa attól félén, hogy azok megdöglének, hamar levágta őket s levest főzött belőlük. A levesből tízennyolcan ettek. Csak azután derült ki, hogy a kitűnő tyukleves elfogyasztása életveszedelemmel járt. Az ebéd résztvevőit beszállították a galati Pasteur-Intézetbe.

— A kolozsvári rendőrség hírel. A kolozsvári görög katolikus egyház sikasztás és hivatalos pecsét eltávolítása miatt feljelentést tett Receanu Alexandru ékszerész ellen. Receanu ugyanis az egyház házában lakott s mikor a bért nem volt hajlandó megfizetni, lefoglaltatták az üzletét. Receanu azonban letörte a hivatalos pecsétet. — Bota Demeter Lil-el-ucca 12. szám alatti lakos jelentette a rendőrségnek, hogy lakásában betörők jártak és 15 ezer lej értékű fehérneműt magukkal vittek. A rendőrség nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

— Felmentették az emberölési kísérlettel vádolt nagyváradai magántisztviselőket. Tudósítónk jelenti: A nagyváradai esküdtszék csütörtökön éjszaka tízenegy órakor hármat ítélt el: Lövi Jenő és Neumann Géza emberölési kísérlettel vádolt nagyváradai magántisztviselők bűnperében. A terhükre írt bűncselekmény tízenkét évvel ezelőtt történt, amikor a két magántisztviselő, mint a „Szohodol” fakitermelő vállalat alkalmazottai, a vállalat egyik érdekében egy barakban laktak. Neumann egy éjszaka gyamus neszre ébredt. A következő pillanatban kitarult a barak ajtaja s elmaradt fizetését követelve, egy Neamu nevű munkás lépett be. Lövi akkor ébredt fel, amikor a munkás eltávozott. Álmából felriadva azt hitte, hogy tolvaj járt a barakban s a távozó munkás után lőtt. Neamu azt állította, hogy a revolvergolyó megsebesítette, az orvosi vizsgálat azonban nem tudta a sebesülést igazolni. Az esküdtszék egy 1918-as közkegyelmi rendeletre hivatkozva, mindkét vádlottat felmentette az emberölési kísérlet vádjáról, Neumannt azonban huszezer lej perköltség megtérítésére ítélte.

Művelődési Könyvsorozat

Hosszu időre ellátja magát könyvvel, ha megrendeli a Minerva olcsó Művelődési Könyvsorozatát. Az alábbi tíz könyv az irodalom, történelem és népismeret gazdag tárháza:

1. Dr. György Lajos: Historiás könyveske 15 lej
2. Benedek Elek: Erdélyi regék és mondák 15 „
3. Sebesi Samu: Szép a Nyikó és vidéke 15 „
4. Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár 15 „
5. Kiss Menyhért: Maroszeői Atyafiak 15 „
6. Dr. Vaty Elek: A magyar szépirod. tört. 25 „
7. Heltay—Szentimrey: Halhatatlan mesék 20 „
8. Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek 15 „
9. Dr. Balogh Árpád: Széchenyi István 15 „
10. Várhelyi János: Hósti lakoda on 15 „

A tíz könyv együttes rende és esetén
csak 127 lej.

A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen küldi a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. könyvterjesztő osztálya, Cluj, Strada Baron L. Pop 5.

Hogyan jutunk olcsó fényhez?

Vannak olcsó izzólámpák, az áram is lehet olcsó, vagy drága. Hogyan állapítjuk azonban meg, hogy két különböző áron beszerzett lámpa közül melyik szolgáltat olcsóbb fényt?

Elvégre is az izzólámpa a mi fényszállítónk és nemcsak egy többé-kevésbé olcsón beszerzett disztárgy. A helyes lámpaválasztásra döntő fontossággal bír a teljes égéstartam alatt szolgáltatott fény mennyiségű költségkérdése.

Bebizonyított tény, hogy a beszerzési árban valamivel drágább elsőrangú minőségű lámpa ugyanolyan fény mennyiség mellett 20

—25%-al gazdaságosabb áramfogyasztásu, mint az u. n. „olcsó” lámpa. Mivel azonban egy izzólámpa áramköltségei 1000 óra égéstartam alatt több száz lejre rúgnak, így a jó minőségű lámpa által elért megtakarítást össze sem lehet hasonlítani az alig néhány lejt kitevő vételár különbséggel.

Igy tehát olcsó fényhez csakis elsőrangú minőségű, ismert gyártmányú lámpák használatával jutunk.

A „TUNGSRAM” D duplasiprális, nagyteljesítményű lámpa, a jelenkor leghatásosabb és leggazdaságosabb fényforrása.

— Ismét hajótűz pusztított a constantai kikötőben. Constantából jelentik: A constantai kikötőben javítás alatt álló „Tomis” hajón tűz ütött ki. A tüzet egy hegesztő készülékből kiesapó szikrák okozták. A kikötői tűzoltóságnak rövidesen sikerült eloltania a tüzet.

Nagysikerűnek ígérkezik az Árvaléánynevelő Otthon maesti bálja

Az új iparkamarai palotában szombaton este 10 órakor nyitják meg az Árvaléánynevelő otthon bálját. Nem szükséges bővebben ismeretnünk ezt, a Kolozsvár életéhez szorosan hozzátartozó, hagyományosan kitűnő, hangulatos estélyt, hiszen évek hosszú során át ez volt a város társadalmi életének egyik legszebb megnyilvánulása. Az idei bál éppen olyan keretek között fog lefolyni, mint az eddigiek s ez lesz most is a felnőtt leányokká serdült első bálzók bemutatókora.

Ezenest egy pár fogja táncolni a megnyitó csárdást Puskás Béla, a hírneves cigányprimás és zenekarának pattogó ütemeire. Az új tánczenét a Sumi-Vikol dzsesszzenekar szolgáltatja, míg Puskás Béla az asztaloknál fogja a közönséget szórakoztatni. A bál rendezése minden előkészület megtett a siker érdekében s az új iparkamara palotájában az előjelekből ítélve valóban felejthetetlen éjszaka színhelye lesz. A bál jövedelmét hatvan árvaléány neveltetési költségeire fordítják s így nemcsak a kiváló szórakozási alkalom, hanem társadalmunk s a jövő nemzedék iránti kötelesség és a jótékonykodás érzése is nagyszámu közönséget vonz az Árvaléánynevelő Otthon szombatesi báljára.

— 125 millió pengős kiviteli többlete van Magyarországnak külkereskedelmi mérlegének. Budapestről jelentik: Magyarországnak 1937. évi külkereskedelmi forgalma 476 millió pengő bevitt és 601.1 millió pengő kivitt mutat fel. A külkereskedelmi mérleg tehát 125 millió pengővel aktív, a megelőző év 67.9 millió aktívumával szemben. A bevétel nagy mértékben emelkedett a fánál, a nyers fémnél, nyersbőrnél, ásványi olajnál és a papírnál, csökkent a tengerinél és a filmnél. A kivittelnél nagy emelkedést mutat a tengeri, rozs, a szarvasmarha, gépek és a vasárú, viszont nagyobb csökkenés volt a friss hus, friss gyümölcs és vasúti kocsiknál. A 125 millió pengő kiviteli többlet páratlanul áll Magyarországnak eddigi külkereskedelmi forgalmában.

* Megjelent a „Magyar Népegészségügyi Szemle” VI. évfolyamának első száma. Tartalom: Egy tanulságos mese, Dr. Orient Gyula: A falusi háztartásban előforduló mérgező anyagok. Dr. Grusz Frigyes: Az emberi tetvesség. Dr. Berger Arthur: Küzdelem az emberi életért. A megzavart anyai boldogság. Jó tudni... Vasárnapi iskola: Dr. Schmidt Béla: Ami a házban van és betegápolásra felhasználható VI. Kisebbségek. Mikor meleg a harisnya? A gyermekhalandóság Indiában. Az éves munka közben. Szomorú intézés. Régi liem. Az emberi munka értékei. Könyvszemle. Előfizetési ára egy évre 120 Lei, megrendelhető dr. Schmidt Bélánál, Targumures, Str. 86. Gheorghie 20.

Legújabb német, francia, angol szótárak (Athenaeum.) Kelemen Német-magyar és Magyar-német zsebszótár, vk 231 lej. Fest-Biró: Angol-magyar és Magyar-angol vk. 264 lej. Ujváry-Velledits: Francia-magyar és Magyar-francia 165 lej. Kelemen: Idegen szavak szótára, kart. 158 lej. — A legnagyobb és legteljesebb német szótár: A Nagy Kelemen—Magyar-német és Német-magyar, két óriási kötet, vászonkötésben 1980 lej. Postán utánvétellel küldi Lepage Cluj. — Kérjen teljes nyelv- és szótárjegyzéket Lepage-től.

RÖVID HIREK

KOLOZSVAR—CLUJ:

Az uccasprók, csatornatisztítók és a szemétszállító üzem alkalmazottai néhány nappal ezelőtt gyűlést tartottak s azon elhatározták, hogy ha a város nem teljesíti bér-emelési követelésüket, beszüntetik a munkát. Chirila dr. munkaügyi vezérfelügyelő közbenjárására tíz százalékkal felemelték a városi köztisztasági üzem alkalmazottainak fizetését s így a különös munkabeszüntetés veszélye elmúlt. — Csütörtökre virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a szamosfalvi állami iskolába s az iskola pénztárszekrényét gyerek-szánkón magukkal vitték. Utközben a szánkó összerokadt a súly alatt, mire a betörők az országúton hagyták zsákmányukat. Lázár csendőrmester rendőrkutya segítségével Kolozsvárig, a Pata-uccai elemi iskoláig követte a tettesek nyomait. Itt egy gyermek saját tulajdonára ismert a szánkóba, Vallemása alapján őrizetbe vették Hatvadi József és Barbosu Ion kolozsvári lakosokat. Mindketten tagadják a terhükre rótt bűncselekményt.

SZILAGY-MEGYE:

Cotor Ioan románkeresi legény ásóval úgy felhevágta régi hara-

gosát, Pausan Teodort, hogy a szerencsétlen legényt kórházba kellett szállítani s ott másnapra kiszenvedett. A gyilkosnak nyomavesszett a faluból. — Kis Mózses diósadi gazda mulatozás közben bottal többször fejbeverte, majd késével összeszurkálta Püskös Samu nevű gazdáját. A súlyosan sebesült gazdát kórházba szállították, de utközben meghalt. Kist letartóztatták. — Hulean Mihály munkást, aki Egerhát község fűrésztelepen egy fűrész mellett dolgozott, egy kiugró fa úgy vágta fejbe, hogy a szerencsétlen ember koponyája valósággal behorpadt. Hulean még a helyszínen elvérzett. A vizsgálat megindult. — Moldovan Demeter felsőegregyi lakost fadöntés közben egy lezuhanó szálfa egyenlőtt.

SZATMÁR—SATUMARE:

Kölcsy Jolán harminéket éves állásnéküli eselőlány nyomora miatt a nyílt uccán ismeretlen méreggel öngyilkossági kísérletet követett el. Eszméletlen állapotban kórházba szállították s ott gyomormosást hajtottak rajta végre. Állapota válságos. — Még a liberális kormány prefektusa elren-

delte, hogy a templomok közelében levő falusi kocsmákat be kell zárnai. A rendelet végrehajtását most kezdték meg. Az új prefektus elhatározta, hogy a borhidi görög katolikus templom közelében levő kocsmák épületeit kiszájtítja s helyükbe kulturházat építtet.

SZAMOSUJVÁR—GHERLA:

A belügyminiszter új időközli bizottságot nevezett ki Szamosujvár élére. Elnök Mocanu Vasile tanár, alelnök Boca Mihály kereskedő, tagok: Giurgiuca Ioan görögkeleti esperes, Onciu Ioan tanító és Răssu N. Az új vezetőség átvette hivatalát.

TEMESVÁR—TIMISOARA:

Az időközli bizottság elhatározta, hogy a munkánélkülieket tűzifa- és élelmiszersegélyben részesíti. A szellemi munkánélküliek részére külön népkonyhát állítanak fel. — Brancu Ioan ötvennyolcéves utvini gazdálkodó a vasúti töltésen igyekezett haza felé. Süket lévén, nem hallotta, hogy háta mögött közeledik a Temesvár—Arad között közlekedő „motoros” s így a vonat darabokra tépte.

KÖZGAZDASÁG

Tudnivalók kereskedők számára

A Kereskedő Tanács felhívja a kereskedők figyelmét az alábbiakra:

1. A legrövidebb időn belül megújítandó a cégtáblák és reklámok kimutatása, megfelelő értékű repülőbélyeg leróásával. — 2. Legkésőbb január 31-ig benyújtandó az ipari felügyelőséghez a nemzeti munkavédelmi törvényben előírt személyzeti kimutatás négy példányban, amelyből az első 8 lej kincstári és 1 lej repülőbélyeggel, a további két példány pedig 2 lej kincstári és 2 lej repülőbélyeggel látandó el, míg a félnek visszatérő negyedik példány bélyegmentes. Ezt a kimutatást minden kereskedelmi cég köteles benyújtani, még akkor is, ha csak egy inasa, vagy szolgálja van. — 3. Minden kereskedelmi, vagy ipari cég köteles január 31-ig benyújtani a pénzügyigazgatósághoz az alkalmazotti adó fizetése alú eső személyzetének bélyegmentes jegyzékét az előírt mintaszerű adatokkal. — 4. Minden kereskedő, akinek a hároméves jogerejű patenta fixa odókvetése folyó év március 31-ével lejárt, legkésőbb folyó év január 31-ig adóvalomást köteles a pénzügyigazgatósághoz beadni. Ebben kérheti egyúttal az adóalap lezállítását is, indokai megjelölésével. A változás bélyegmentes. — 5. A háztulajdonos kereskedők január 31-ig nyújtsák be a pénzügyigazgatósághoz a házukban levő bérlokról készített bélyegmentes jegyzékét a szükséges adatokkal együtt. Aki közeli felvilágosítást akar, a fenti kérdésekben kapni, forduljanak egyenesen a Kereskedő Tanács titkárságához a délelőtti hivatalos órák alatt.

Az Egyesült Államok vezetnek a buzakivitel terén

A gazdasági év buzaforgalmának eredményét világviszonylatban még nem ismerik teljes egészében. A tiszta kép megalkotásához még hiányzik néhány szükséges adat.

Az Egyesült Államok egyik legnagyobb közgazdasági folyóirata megállapítja, hogy az Egyesült Államok ebben a gazdasági évben előretört a buzakivitel terén és Kanadát megelőzve, a legnagyobb buzakivivő állam lett. Azt, hogy az amerikai buza minőségileg felülmúlja-e a kanadait, egyelőre nem lehet megállapítani, mennyiségileg azonban tudtak annyit termelni, hogy a termésből körülbelül tizenhárommillió tonna felesleget külföldre szállítottak.

Kanada viszonylag gyenge termése miatt, ebben a gazdasági évben a buzakivivő államok rangsorában a második helyre szorult. Oroszország, — amelyik szintén számottevő buzakivivő állam — ez évben ugyancsak kevesebb mennyiséggel szerepel a külföldi piacokon, mint az elmúlt évben.

Az európai buzafelevő államok között első sorban Olaszország, Spanyolország és Németország szerepelnek. Olaszországnak azonban az idén kevesebb külföldi buzára volt szüksége, mint 1936-ban, amikor az abesszini háború miatt nagymennyiségű külföldi buza bevitelére szorult.

Bánsági gabonapiac. A bánsági gabonapiacra a buza irányzata csendes és semmiféle nagyobb üzletkötés nem történt. A tengeri irányzata azonban igen jó. Piaci árak a következők: Buza 76 kilós 470, buza 77 kilós 480, buza 78 kilós 490, újtengeri 260, szárított újtengeri 310, ótengeri 320, zab 440, takarmányárpa 380, sórárpa 460, korpa 270, muharmag 390, kismalmi liszt a 30—70 beosztásból 850, nagymalmi liszt 880 lej métermázsánként. A lóheremag 25 lej, lucernamag 45 lej kilogrammonként.

KEDVEZMÉNYT NYUJT A CFR A NEMZETI IPARNAK! Bucurestiből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság tekintetbe véve, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvény hatályát meghosszabbították, elhatározták, hogy a belföldi ipari gyárak első és második csoportba sorolt termékeit 1937 december 31-től egészen 1942 április 1-ig kedvezményes fuvardíjjal fogja szállítani.

DEVIZAÁRAK A MAGÁNFORGALOMBAN. Francia frank 6.60—6.70, svájci frank 46—48, dollár 190—190, fontsterling 980—1000, líra 8.30—8.50, belgas 34—35, márka 43—46, csehszlovák 6.20—6.40, pengő 36—38, silling 35—36, hollandi forint 110—115, zloty 34—35, dinár 4—4.20, drachma 1.80—1.90, leva 1.75—1.85.

S P O R T

Nyolc román játékos mellett csak három kisebbségi szerepelhet az NB csapatokban

Ezt a javaslatot tárgyalja a labdarugó szövetség

(BUCURESTI, január 14.) Azokat a kormányintézkedéseket, melyek az etnikai származás figyelembevételére vonatkoznak, a sportra is kiterjesztették.

Az UFSR csütörtökön oly értelmű körlevelet küldött az egyes szövetségeknek, melyben közli elhatározását: 1938. június elsejétől egyetlen romániai egyesület sem alkalmazhat idegen állampolgárságú edzőt.

A másik rendelet egyelőre még csak tervezet, de a beavatottak szerint már a jövő héten letárgyalják és elrendelik. Nem kevesebbről van szó: a labdarugó csapatokat románosítják. A labdarugó szövetséghez beadott tervezet szerint a nemzeti bajnokság csapataiban nyolc román származású játékos mellett csak három kisebbségi játékos szerepelhetne ezentúl.

A tervezet — melyet éppen a labdarugó sport érdekében, reméljük nem szavaznak meg — január 20-án kerül tárgyalásra — a szövetség elnöki tanácsa előtt.

1940. VIII. 24—IX. 8.

A japán olimpia bizottság megállapította a tokiói olimpia versenyeinek időbeosztását

(Tokió, január 14.) A japánok közzétették a tokiói nyári olimpia időbeosztását. Ünneplés megnyitás 1940 augusztus 24., zárás szeptember 8. Az egyes sportágak beosztása:

Atlétika: VIII. 25.—IX. 1. (Meiji-stadion).
Birkózás: VIII. 25.—IX. 2. (Kokugikan szorító).

Hokki: VIII. 25.—IX. 2. (Shiba-stadion).
Kajak: VIII. 25—26. (Todabashi- és Arakawa-folyó).

Vívás: VIII. 25.—IX. 5. (Nemzeti gimnázium).

Labdarugás: VIII. 25.—IX. 7. (Különböző pályák).

Torna: VIII. 26—27. (Kishi-gimnázium).

Vitorlázás: VIII. 27.—IX. 2. (Jokohama).

Súlyemelés: VIII. 28—29. (Kokugikan).

Céllövés: VIII. 29—30. (Murayama lőtér).

Kosárlabda: VIII. 29.—IX. 7. (Különböző pályák).

Uszás: VIII. 31.—IX. 7. (Meiji uszóstadion).

Ökölvívás: IX. 3—7. (Kokugikan).

Evezés: IX. 3—6. (Tude).

Kerékpár: IX. 3., 4., 6. (Nakasendo).

Lovaglás: IX. 3—8. (Több pályán).

Kézilabda: IX. 3—6. (Meiji-stadion).

Párisban is igazolódik a hagyomány?

Eddig még mindig az az ország győzött, amelyik a labdarugó világbajnokságot rendezte

(Páris, január 14.) Kevesen emlékeznek már azokra a nehézségekre, melyek a labdarugó világbajnokságok megalepitését megelőzték.

A világháború után merült fel annak a gondolat, hogy világbajnokság keretében kellene összehozni a világ legjobb labdarugó nemzetét. A FIFA jelenlegi elnöke, a francia Rimet vetette fel az ötletet. Meggyőződött ugyanis arról, hogy az olimpia játékok labdarugó tornája — miután kizárólag amatőr játékosok vesznek részt rajta — nem nyújtja a legszínvonalasabb sportot és nem tudja felkelteni teljes mértékben a közönség érdeklődését. Az a népszerűség, amely egyre fokozódva kísért a labdarugást és a közönség egyre jobban szaporodó száma biztató jelenség volt a terv számára.

Az 1924. évi párisi olimpián a rendezőség a bevételek pontosan a felét volt kénytelen a labdarugó torna költségeire átengedni. Ez egy okkal több volt, hogy a külön világbajnokság gondolatát ébren tartásák. Uruguay meglepően jó teljesítménye is hozzájárult, hogy feltette a FIFA az érdeklődő kérdést: ki hajlandó megrendezni az első világbajnokságot?

1925-ben Genfben Rimet elnök találkozott Buero uruguayi követével, aki kijelentette, hogy a FIFA által meghatározandó feltételekkel Uruguay megren-

dezi a világbajnokságot. Az ügy azonban több állam ellenzése miatt egy időre elaludt.

1927-ben a helsingfori olimpia kongresszuson ismét felvetődött az eszme.

1928-ban Uruguay az amszterdami olimpia tornát is megnyerte. Végül

1929-ben a barcelonai FIFA gyűlésen kimondták az első világbajnokság megrendezését, melyet Uruguayra bízta.

A délamerikai ország két olimpia győzelmével olyan népszerűsége emelte a labdarugást, hogy az 1930. évi montevideói világbajnokság anyagilag és erkölcsileg is pompásan sikerült. Az Uruguay—Argentína döntő a labdarugás szépségeinek és izgalmainak valószínű hősökötéménye volt. Uruguay győzött.

1934-ben Olaszország rendezte meg a világbajnokságot. Ez a torna sokkal népesebb volt, mint az első és az olasz—cseh döntőből az olasz válogatott került ki győztesnek.

Eddig tehát mindkét alkalommal a rendező ország csapata nyerte a világbajnokságot.

1938-ban Páris a rendező. Az eddigiek szerint Franciaországnak kellene győznie. Vajon így lesz? Aligha, de a győztest is nehéz megjósolni.

„Fiatalok csatája” — az idei Davis Cup

Az esélyesek: USA, Németország, Ausztrália, de győzhet: Japán, sőt Franciaország is

(PARIS, január 14.) Az idei Davis Cupot rég nem tapasztalt érdeklődés előzi meg. Eltekintve attól, hogy sokkal több állam nevezett, mint a legutóbbi években, ezalatt az év alatt fiatal új tehetségek bukkantak fel, akik könnyen nagy meglepetéseket szerezhetnek.

Már Európában nagy harc lesz Németország és Franciaország között. A németek csak a napokban nyerték meg a Melbourneben rendezett német—ausztrál—amerikai hármas zónát. Cramm és Henkel az idén a két fiatal franciával, Destremauxval és Petrával találkozik. Petráról mint új Tildenről beszélnek és

könnyen bekövetkezik a meglepetés.

Az ausztrálok is a fiatal Bromwichal állnak ki. Az amerikaiak is a fiatal Budge és Mako párt küldik harcba. Hi: szerint, a japánok is nagy meglepetésre képes fiatal játékosokkal állnak ki.

Miután a tapasztalat azt mutatta, hogy a Davis Cupot, mindig az az ország nyerte, amelynek egy kiemelkedő tudású játékosa volt, az idén is ez a kérdés: Cramm?... Budge?... Petra?... Bromwich?...

Mindenestre, az Egyesült Államoknak sokkal nehezebb feladata lesz, mint a múlt évben.

Belépődij nélkül rendezik meg a Haggibor „Herczeg Géza emlékkupa” vívóversenyét vasárnap a kolozsvári Marechal Foch ut 10. szám alatti vívótermében. A verseny iránt vívókörökben komoly érdeklődés mutatkozik.

COINTREAU LIKÓRÓK COINTREAU COGNAC

Plattikó Ferenc vizsgálatot kért maga ellen a magyar szövetségtől. A romániai „ügyelt” akarja tisztázni, mert mint mondja, sötét foltok nélkül akar távozni — Argentínába.

Toma Aurél—Weiss európai bajnoki mérkőzés lesz Bucurestiben. Maga a szövetség rendez.

Adelstein Adél a UFSR-hez fellebbezett, mert az asztali tenisz szövetség megtiltotta neki, hogy egyénileg és saját költségére kiutazzék Londonba a ping-pong világbajnokságra. Az UFSR — azzal az indoklással, hogy a szövetségnek jogában áll hasonló kérdésekben dönteni — elutasította a panaszt. Az asztali tenisz szövetség Adelstein kisasszonyt fegyelmi bizottság elé állítja.

OWENST BEPERELTEK! Arra a hírre, hogy a fekete futócsoda kérte visszavonulását, a „Blark Palace” tulajdonosa, aki egész időnyire szerződött Owenst, beperelte szerződés-szegésért.

SZÍNHÁZ

Páratlan siker mellett folytatódnak az Asszonyok előadásai

Az Asszonyok minden eddigi előadásán egy mást követtek a nyiltszíni tapsok s a közönség nem győzött betelni a kitűnő, mai, modern vigjáték szépségeivel. Hosszu évek óta nem mutatott be színházunk ilyen sikeres vigjátékot, amely

ilyen spontán diadalt arasson és ilyen hatalmas tetszést váltson ki.

Minden este és vasárnap délután hat órákor is az Asszonyok szerepel a színház műsorán.

A komisz kölyök

Rendkívül érdekes premierje lesz hétfőn a színháznak. Jakobi Edith vigjátéka, A komisz kölyök kerül színre. A szerző, akinek ezt a munkáját a Belvárosi Színház fogadta el előadásra, tudvalevőleg kolozsvári származású, s a kolozsvári lapokban megjelent írásai már általános figyelmet keltettek.

A komisz kölyök címszereplője egy 15 éves, mai leány, akit nálunk Fényes Alice személyesít meg. A vigjáték magva az, hogy ez az ugynevezett komisz, de értékes fiatal leány hogyan hozza

rendbe szüleinek életét, hogyan téríti vissza egymáshoz azt az anyát és apát, akik a maguk életörömeit hajhászva, már teljesen megfeledeztek gyermekeik neveléséről. A kisleány is anyja rossz példáján elkeseredve, már szinte elbukik, de végül éppen ő az, aki felébreszti anyjában a szülői öntudatot.

A komisz kölyök bemutatójára a szerzőn kívül a magyar színházi világ több neves reprezentánsa is bejelentette érkezését.

MAGYAR SZINTARSULAT-MUSORA:

Szombat délután 4: A Remények kincse. (Ifjúsági előadás olcsó helyárakkal.)

Szombat este 9: Asszonyok. (Ötödösor.)

Vasárnap délután 3: 3:1 a szerelem javára. (Az operett első olcsó helyáras előadása.)

Vasárnap délután 6: Asszonyok. (Hatodösor.)

Vasárnap este 9: Asszonyok. (Hetedsor.)

Hétfő este 9: A komisz kölyök. (Jakobi Edith 3 felvonásos vigjátékának eredeti bemutatója. Főszereplők: Fényes Alice, Harmath Jolán, Mária

Eva, Mészáros Béla, Lantos Béla, Rajnai Sándor, Perényi János, stb. Rendező: Mészáros Béla. Premier bérlet 22. szám.)

Kedd este 9: A komisz kölyök. (Rendes bérlet 22. Trodalmi bérlet 12. sz.)

A KOLOZSVÁRI ROMAN OPERA MUSORA

Szombat, január 15: (iskolai matiné) Három a kisleány.

Vasárnap, január 16: (este) Boccacio.

— Egy év alatt 1585 millió dollárra emelkedett az Egyesült Államok aranykészlete. Washingtonból jelentik: 1937-ben az Egyesült Államok aranykészletüket 1585 millió dollárral növelték.

MOZI-MŰSOROK

CAPITOL Komédiások. Főszerepben Szőke Szakáll, Balla Lili, Otto Wallburg, Mircea.

ROYAL Pique Dame, Puskin világhírű regénye nyomán. Főszerepben Pierre Blanchard.

EDISON-mozgó: I. Ranyo rózsája. Főszerepben John Boles; II. Tarzan bosszúja, a Tarzan-filmek legjobbja; III. Új hídó, Micky Maus.

SELECT A társadalom büne. Főszerepben Danielle Darrieux és Charles Vanel.

MUNKÁS-mozgó: I. A kaméliás hölgy. Főszerepben Greta Garbo és Robert Taylor; II. Mayerlingi tragédia. Főszerepben Charles Boyer és Daniella Darrieux.

URANIA Bulldog Drummond visszatér. Főszerepben John Barrymore. Reginald Denny és Louise Campbell.

ön Párisban sem védtelen!

Minden gyógyszerárban megkaphatja az

OLLA GUMMIT,

a bizalmat igazoló bevált márkát!

Merev nyak

Gondoskodjon azonnal
erről az orvosságról!

Hogyan azonnal megszabaduljon a merev nyaktól — kenje Sloan's-szal. Ne dörzsölje be! E csodás készítmény gyógyító hatása Ön helyett dolgozik. Táplálja a fájt szöveteket friss és tiszta vérrrel, ami eltünteti a dagasztást, megszünteti a fájdalmat. Minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Nagy üveg 60, kis üveg 35 lei.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmakat!

20.00: Lehár Vig özvegy című operettje, Budapest.
22.00: Puccini: Pillangókisasszony című operája, Német Birodalmi adók.
22.15: Zenehumoristák, Poste Parisen.
22.45: Vendégül zene, Bucuresti.

RÁDIO-MUSOR

Szombat, január 15.

BUCURESTI. 6.30: Reggeli műsor. 13: Hírek. 13.10: Lemezek, közben hírek. 15: Időszaki anyag. 18: Az Országőr szervezet órája. 18: Predescu zenekar. 18: Felolvasás. 19.15: Hangképek lemezekkel. 20.20: Felolvasás. 20.35: Énekhangverseny. 21: Felolvasás. 21.15: Tánczene. 22.30: Hírek. 22.45: Könnyű zene. BUDAPEST. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Zongora és énekhangverseny. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 17.15: Felolvasás. 18: Előadás. 18.30: Rátz Zsiga és cigányzenekara. 19.35: A legrégibb magyar pénzintézet. Oberding József dr. előadása. 20: Lehár „Vigözvegy” című operettje. 22.55: Jazz zenekar. 23.40: Az operaház zenekara.

Apróhirdetések

Szavanként..... 2- lej
Legkisebb apróhirdetés ára..... 20 lej

Nagyobb mennyiség lekötésénél árendemény:
Jelleg levelek, megkeresésekre csak választékos befizetés esetén válaszolunk és csak portózzott leveleket továbbítunk

Állást keresők részére:
Szavanként..... 1- lej
Legkisebb hird. 10 lej

Lakás

BUTOROZOTT szoba teljes ellátással kiadó. Str. I. Legiunei Ardeleana 20. szám. G 15

Adás-vétel

SPORTRÓDLIT KERESUNK bérbe. Kiadóhivatalunkban délelőtt 10 és 12, valamint délután 4. és 6. óra között tekinthet meg a ródlikat.

TUKRÓK, kirakathaták sürgősen eladó. „Modellház” Str. Memorandului 5. K 219

ELADÓ talpbörgyári gépek: Hengerlők (Walz) „Alard” tisztító, dobtasztó, faragó, szalag tasztító, „Unio” hasító, kombinált blanschirozó és faragó, puhító gépek. Triumph cserzőhordó. „Badische Maschinenfabrik” Durlach gyártmány. Külső 3500 mm, 3250 mm széles, impregnáló hordó, kivonatfűző és keverő. Silvania S. A., Cluj, Strada Enescu 1. szám. — 2039

IRÓCEP, modern, kitűnő állapotban eladó. Cím a kiadóban. G 9

MÉG MINDIG TART A NAGY ÚJÉVI vásár a Modellház-ban. Estélyi tolették, selyem és szövetrohák, télikabátok és tavaszi kabátok, bluzok és pongyolák a legutolsó divat szerint mélyen lezállított árakban. Modellház (volt Venus), Str. Memorandului 5. sz.

HÖLGYEK FIGYELMESE! Csak jan. 15-ig kaphatók a rendkívüli mélyen leszállított áron aluli árakban, téli, tavaszi kabátok, kosztümök, szövetrohák, selyemruhák, bál toalették, bluzok és pongyolák a

Model-házban (volt Venus), Cluj, Str. Memorandului 3-5. K 219

Állást keres

KI VOLNA olyan humánus, lojális uraság, vagy urnő, aki egy korrekt, megbízható embernek, lakást, élelmet biztosít, gyümölcskertest, vagy más könnyebb munkáért. Megkereséseket „Gyümölcskertész” jellegű kiadványokba kér. G 303

LEGUJABB TÁVIRAT-RÁDIO-TELEFON

A francia kormánybukás következtében felbomlott a néparcvonal

Sem Chautemps, sem Daladier nem vállalták a kormányalakítási megbízást

A francia kormányválság miatt január 26-ára halasztották a Népszövetség ülését

(PARIS, január 14.) A francia főváros a kormányválság izgalmas óráit éli át. Most már kétségtelen, hogy a kormány lemondásával, helyesebben Chautemps magatartásával, a néparcvonal felbomlott. A kommunista „Humanité” és a szocialista „Populaire” különkiadásban írják a kormány lemondásáról és hangoztatják, hogy a kormányválságot kizárólag Chautemps akarta és idézte fel és a néparcvonal felbomlásának a szocialisták és a kommunisták nem okai.

Lebrun köztársasági elnök felajánlotta Chautempsnek, majd Daladier hadügyminiszternek a kormány megalakítását, a megbízást azonban egyikük sem fogadta el. Az elnök fogadta még Herriot kamarai és Jeanneney szenátusi elnököket. Herriot távozásakor nem nyilatkozott az újságíróknak. Délután négy órakor Leon Blum jelent meg kihallgatáson. Leon Blum távozása után beszámolt a szocialista parlamenti csoportnak a kihallgatásról. A szocialista párt intézőbizottsága ülést tartott és ezen megvitatták a helyzetet. Hangoztatják, hogy a pártnak a maga részére kell követelni a miniszterelnökséget, tekintettel arra, hogy a képviselőházban a legtöbb mandátummal rendelkeznek és a kormány bukásában is döntő szerepük volt a szocialista miniszterek kiléptetésével.

A francia szenátus pénteki ülésén Jeanneney szenátusi elnök beszédében a demokratikus fegyverre apellált és vázolta azokat a veszedelemeket, amelyeket egy ember, egy párt, vagy egy társadalmi osztály túlsúlya jelentene. Felhívást intézett az összes pártokhoz, hogy tartózkodjanak az ellentétek további kiélezésétől.

Elhalasztották a Népszövetség ülését

(Genf, január 14.) A francia kormány az angol kormánnyal egyetértésben a rendkívüli körülményekre és a francia kormányválságra való tekintettel, kérte a január 17-ikére kitűzött népszövetségi tanácsülés elhalasztását. Avenol népszövetségi főtitkár megkezdte tanácskozásait és távbeszélőn érintkezésbe lépett az érdekeltekkel. A francia kormány a hírek szerint azt kérte, hogy a tanácsülést január 26-ra halasszák el. Számolnak azzal is, hogy egy hét leforgása alatt a nemzetközi helyzet megenyhül és alkalmasabb lesz a függő kérdések megtárgyalására.

A Népszövetség titkári hivatala pénteken közölte, hogy

a január 17-re kitűzött megnyitást Franciaország kívánságára 26-ra halasztották el.

Népszövetségi körökben élénk

elégedetlenséggel fogadták ezt a bejelentést, mert a századik ülésszak megnyitására már számos ország képviselői megérkeztek Genfbe.

Sarraut alakít kormányt?

A francia képviselőház folyosóján pénteken este olyan hírek keltek szárnyra, hogy Lebrun köztársasági elnök mégis Sarrautnak ad megbízást kormányalakításra. A péntek este megjelent francia lapok erősen sürgetik a válság megoldását és hangoztatják, hogy az adott helyzetben minden óra végzetes lehet. A jobboldali lapok megállapítják, hogy a válságot szélső baloldali elemek idézték elő és hangoztatták, hogy az elnöknek végre választania kell az állandó forradalom és a nemzet érdekei között.

Magyarország nem ad beutazási vizumot azoknak, akik a megváltozott belpolitikai viszonyok miatt el akarják hagyni Romániát

Megszigorították a román-magyar határ ellenőrzését

(BUDAPEST, január 14.) A budapesti „Nemzet” című lap a következőket írja: Széll, magyar belügyminiszter a román-magyar határ ellenőrzésével kapcsolatban kijelentette, hogy a magyar határrendőrség rendeletet kapott a határforgalom legéberebb ellenőrzésére. Megakadályozzák mindazok határátlépését, akik nem rendelkeznek szabályszerű uti okmányokkal. Intézkedés történt aziránt, hogy a magyar határon nem adhatnak beutazásra jogosító vizumot azoknak a román állampolgároknak, akik a megváltozott román politikai viszonyok miatt akarnak hazájukból távozni és akiknek Magyarországon való letelepedése gazdasági, vagy nemzetvédelmi szempontból nem kívánatos. Megszigorították a határszéli uti igazolványok kiadását is, hogy a nem kívánatos elemek beszivárgását megakadályozzák. Utasította a magyar kormány a külképviseleti hatóságokat is a vizumok megadása ügyében. A külföldiek ellenőrző országos központi hatóság ki-

tevélségei szintén utasítást kaptak arra, hogy sürű vonatellenőrzést gyakoroljanak.

Svájei lap cikke a román-magyar közlekedésről

(Genf, január 14.) A budapesti hármas értekezlet zárójegyzőkönyvét az összes svájei lapok közlik. A „Journal de Genève” cikkében megállapítja, hogy a budapesti értekezlet új fejlődési szakot jelent az olasz-osztrák-magyar barátság terén. Az azon résztvevő államok mindenike megtalálja számítását. Magyarország lényeges előnyökhöz jut általa. A magyar katonai egyenjogúságot, mint minél előbb megvalósítandó elvet fogadták el. A Róma-Belgrád-Bucuresti között fennálló viszony reményt nyújt arra, hogy ezen a téren Budapestet ki fogják elégíteni. Hátra marad a romániai magyar kisebbség kérdése. A budapesti közlemény a magyar-román tárgyalásokról szól, ezek azonban még nincsenek folyamatban. Magyar részről a megértési szándék kifejezésre talált most, írja a genfi

lap, Romániában van a sor, hogy lépést tegyen a megbékülés irányában. A dunavölgyi megenyhülés végeredményben e kényes kérdés méltányos kezelésétől függ. Ha Olaszországnak sikerül, hogy habár ideiglenes, de az összes érdekeltek számára elfogadható módus vivendit létesíteni, akkor egész Európa számára jó szolgálatot tenne.

Neurath német külügyminiszter nyilatkozata Sztójadinovics ber- lini látogatásáról

(Belgrád, január 14.) A belgrádi „Politica” című lap közli azt a nyilatkozatot, melyet Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök berlini útjára vonatkozóan Neurath német külügyminiszter tett a lap külön tudósítója előtt.

— Nem véletlen — mondta Neurath — hogy a német-jugoszláv kapcsolatok éppen most mutatnak különösen kedvező fejlődést, amikor Jugoszláviában a nép és a kormány együttes erőfeszítésének eredményeképpen szemmel látható javulás mutatkozik. Örömmel tapasztaljuk a jugoszláv politika sikerét és abban annak bizonyítékát látjuk, hogy a német-jugoszláv együttműködés tökéletesen megfelel mindkét fél politikai érdekeinek. Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök látogatásában s a német-jugoszláv kapcsolatok politikájához való ragaszkodás újabb bizonyítékát látom és biztosra veszem, hogy a látogatásnak meg lesz a várt eredménye.

Stefanescu-Goiceanu lesz a földművelésügyi államtitkár

(Bucuresti, január 14.) Fővárosi hírek szerint Stefanescu-Goiceanut földművelésügyi államtitkárrá nevezik ki.

Súlyos vádakkal bünvádi feljelentést adtak be az ilfovmegyei munkakamara volt tanácsa ellen

(Bucuresti, január 14.) Az ilfovi ügyészség-nél az ilfovmegyei munkakamara tagjai többségének aláírásával feljelentést adtak be a kamara volt tanácsa ellen s ebben rendkívül súlyos vádakat hangoztatnak, — amint a Gazeta írja, — a volt vezetőséggel szemben. Főképpen az alapok kezelésénél elkövetett visszaélésekkel vádolják. A feljelentést Pacuraru ügyésznek osztották ki.

Kánya is elkiséri lengyelországi útjára Horthy magyar kormányzót

(VARSÓ, január 14.) Horthy magyar kormányzót lengyelországi útjára elkiséri fia, Horthy István és Kánya magyar külügyminiszter is. A varsói sajtó rámutat arra, hogy a látogatás során politikai megbeszéléseket folytatnak, főleg a Dunamedence kérdéseiről.

Milliók csalást lepleztek le a craiovai városházán

(Bucuresti, január 14.) Craiovai jelentés szerint a craiovai városi vezetőség pénzügyi eljárásának felülvizsgálására bizottságot neveztek ki. Mintegy egymillió lej értékű csalást fedeztek fel, a város főpénztárnokát felfüggesztették állásától.

Az alispánválasztás eredménye miatt lemondott a pestmegyei főispán, de lemondását nem fogadják el

(BUDAPEST, január 14.) Az „Esti Kurir” című budapesti lap értesülése szerint a magyar kormány pénteki minisztertanácsán szöbakerült Preszly Elemér pestmegyei főispán lemondásának kérdése is. Preszly azért akart lemondani, mert a legutóbbi alispánválasztáson nem a kormány jelöltje lett az alispán. A lap szerint a belügyminiszter Preszly bejelentett lemondását nem fogadta el.